

Klima- og Energiministeriet.

DATO 27 JUNI 2011

Evaluering af:

Værditabsordningen i lov om fremme af vedvarende energi.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

- 1. Baggrund og resumé** **s. 4**
 - 1.1. Baggrund for evalueringen.
 - 1.2. Parter inddraget i evalueringen.
 - 1.3. Resumé af evalueringen.

- 2. De formelle rammer for ordningen** **s. 6**
 - 2.1. Forliget af 21. februar 2009.
 - 2.2. Ordningen i VE-loven.
 - 2.3. Taksationsmyndigheden .
 - 2.4. Taksationsmyndighedens sekretariat.

- 3. Taksationsmyndighedens praksis** **s. 9**
 - 3.1. Oversigt over modtagne krav pr. 1. marts 2011.
 - 3.1.1. Sagsantallet.
 - 3.1.2. Krav uden for zonen ” 6 gange møllehøjden”.
 - 3.1.3. For sent anmeldte krav.
 - 3.1.4. Krav om værditabsbetaling for andet end beboelsesejendom.
 - 3.2. Oversigt over afgjorte krav pr. 1. marts 2011.
 - 3.3. Frivillige forlig.
 - 3.4. Kriterier for tildeling af værditabsbetaling.
 - 3.5. Værditabsbetalingens størrelse.

- 4. De administrative omkostninger ved ordningen** **s. 14**
 4. 1. Sekretariatsomkostningerne hos Energinet.dk.
 4. 2. Opstillernes administrative omkostninger ved ordningen.

- 5. Vurdering af ordningen og forslag til forbedringer heraf** **s. 17**
 - 5.1. Den generelle vurdering af ordningen.

5. 2. Forslag til forbedringer af ordningen.

5.2.1. Skal der kunne gives værditabsbetaling for andet end tab på beboelsesbygninger. (Definition af begrebet "fast ejendom").

5. 2. 2. Accessoriske anlæg.

5.2.3. Bedre orientering om ordningen til naboerne.

5.2.4. Administrative ændringer, herunder afstandskravet og frist for betaling af gebyr.

5.2.5. Bagatelgrænsen på 1 pct.

5.2.6. Genoptagelse. "Forældelse" af vurderinger.

5. 2.7 Søgsmål.

5.2. 8. Udgifterne til Taksationsmyndigheden og dets sekretariat.

5.2.9. Omkostninger til ekstra visualiseringer.

6. Konklusion **s. 25**

7. Bilag **s. 27**

Bilag 1: VE-lovens bestemmelser om værditabsbetaling.

Bilag 2: Høringssvar fra: D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer og Kommunernes Landsforening (KL).

Bilag 3: Taksationsformændenes forslag til forbedringer af ordningen.

Bilag 4: Energistyrelsens undersøgelse af de gennemsnitlige administrative omkostninger for opstilleren ved ordningen.

1. Baggrund og Resumé.

1.1. Baggrund for evalueringen.

Lovforslaget (L 55 2008-09) til lov om fremme af vedvarende energi (herefter VE-loven) udtager værditabsordningen til lovovervågning. Lovforslaget indeholder følgende tekstafsnit herom:

"Værditabsordningen er udtaget til lovovervågning, fordi der er tale om en ny ordning, som det vurderes hensigtsmæssigt at evaluere inden for en kortere årrække. Klima- og energiministeren forventer således senest medio 2011 at udarbejde en redegørelse for, hvordan ordningen har virket. I redegørelsen vil bl.a. blive givet en status for størrelsen af de udbetalte beløb til dækning af værditab samt en opgørelse af opstillers administrative omkostninger ved ordningen."

På baggrund af lovbemærkningerne har Klima- og Energiministeriet iværksat denne evaluering af værditabsordningen.

1.2. Parter inddraget i evalueringen.

Følgende eksterne interessenter har været inddraget direkte i evalueringen: D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer og Kommunernes Landsforening (KL). Parterne har indleveret skriftlige indlæg til evalueringen. Disse er optrykt som bilag 2. Desuden har Energistyrelsen og parterne drøftet evalueringen på 2 møder.

Taksationsformændene for værditabsordningen har tillige været inddraget i evalueringen og har fremsendt forslag til ændringer heraf. Disse forslag er optrykt som bilag 3.

Endelig har Energinet.dk, som er sekretariat for Taksationsmyndigheden, været inddraget i evalueringen, herunder foretaget de statistiske opgørelser af det foreliggende materiale om antal sager, erstatningernes størrelse mv.

De nævnte parter har endvidere haft adgang til at fremsætte kommentarer til nedenstående evaluering.

Det har ikke været muligt at finde en repræsentativ høringspart til at afgive høringssvar på vegne af ejendomsjere, der potentielt kunne blive udsat for værditab pga. opstilling af vindmøller. Denne gruppe er ikke organiseret på en repræsentativ måde.

1.3. Resumé af evalueringen.

Værditabsordningen er en af 4 særlige ordninger i VE-loven, som skal fremme opstilling af vindmøller. På baggrund af det foreliggende materiale er det ikke muligt at fastslå, i hvilket omfang værditabsordningen selvstændigt har fremmet opstillingen. Det hænger navnlig sammen med, at der samtidigt med indførelsen af ordningen blev gennemført en forhøjelse af pristillægget til el produceret på vindkraft. Desuden blev de øvrige 3 særlige ordninger: køberetsordningen, grøn ordning og garantifonden sat i kraft samtidigt med værditabsordningen. Der er imidlertid grund til

at antage, at forhøjelsen af pristillægget og de 4 ordninger tilsammen har været en stærkt medvirkende årsag til den stigende udbygning med vindmøller til lands.

Evalueringen af værditabsordningen vedrører perioden fra lovens ikrafttræden d. 1. jan 2009 til 1. marts. 2011. I denne periode har Taksationsmyndigheden realitetsbehandlet og truffet afgørelse vedrørende 188 anmeldte krav som hidrørte fra 17 vindmølleprojekter.

- I 77 af sagerne, svarende til ca. 41 pct., har Taksationsmyndigheden tilkendt ejeren af ejendommen erstatning for værditab som følge af opstilling af nye vindmøller.
- I 98 af sagerne, svarende til ca. 51 pct., blev der truffet afgørelse om, at der ikke tilkendes værditabsbetaling, da ejendommen ikke formodes at lide et værditab som følge af opstilling af nye vindmøller.
- I 13 af sagerne, svarende til ca. 7 pct., traf Taksationsmyndigheden afgørelse om, at det konstaterede tab udgjorde 1 pct. eller derunder af ejendommens værdi og derfor bortfaldt, jf. VE-lovens § 6, stk. 3.

Den samlede pålagte værditabsbetaling i perioden for de 17 projekter udgør i alt 9.257.500. kr.

I forhold til omkostningerne ved planlægning og opstilling af vindmøller på de 17 omhandlede vindmølleprojekter er der tale om et ret beskedent beløb. Der er derfor ikke belæg for at antage, at de økonomiske udgifter til værditabsberstatningerne i praksis har vist sig at være en reel hindring for opstilling af vindmøller.

Vindmølleindustrien, Vindmølleforeningen, Dansk Energi, Dansk Industri (Energibranchen) og Landbrug- og Fødevarer finder, at ordningen bør bortfalde. Disse organisationer peger især på, at ordningen efter disse organisationer opfattelse ikke fremmer opstilling af vindmøller, men til gengæld giver vindmøller et dårligt ry både på hjemmemarkedet og på eksportmarkederne. Disse organisationer anbefaler derfor at ordningen afskaffes. Organisationernes argumenter herfor er mere udførligt gengivet nedenfor s. 17.

KL anbefaler at ordningen fortsættes, da organisationen mener, at ordningen har gjort det lettere for kommunerne at skaffe pladser til nye vindmøller, og at ordningen dermed fremmer opstilling af vindmøller.

Det er Klima- og Energiministeriets opfattelse, at ordningen generelt set har virket efter hensigten. Der er grund til at antage, at den har gjort det lettere for kommunerne at finde egnede pladser, og den har sikret, at tilfældige grundejere ikke er blevet udsat for et økonomisk tab som følge af, at andre har opstillet vindmøller i nærheden af deres ejendom. Meget taler derfor for, at forlænge ordningen. Der er dog behov for enkelte justeringer af ordningen, jf. nedenfor og i afsnit 5.

Værditabsordningen er imidlertid en del af energiforliget af 21. marts 2008, som udløber med udgangen af 2011. Ordningens eventuelle fortsættelse er derfor forligsbelagt og vil indgå i de energipolitiske forhandlinger.

Hvis ordningen videreføres i en ny energiaftale, er der imidlertid behov for en række mindre justeringer. Det drejer sig om bl.a. om en afklaring af, om der skal kunne gives værditabsbetaling for andet end tab på beboelsesbygninger og spørgsmålet om, hvorvidt tab forårsaget af andre nødvendige installationer end selve møllen, skal indgå i vurderingen. Det bør endvidere overvejes, om der er brug for bedre orientering til naboer om ordningen, og om justering af en række frister for anvendelse af ordningen. Der kan tillige være behov for at se på enkelte administrative forhold, så som gebyrbetalingen og mulighed for genoptagelse af sager. Endelig bør omfanget og betalingen af sekretariatsbistanden til Taksationsmyndigheden overvejes nærmere.

De enkelte ændringsforslag, høringsparternes kommentarer hertil og Klima- og Energiministeriets holdning hertil er gennemgået nedenfor i punkt 5.

Evalueringen indeholder tillige en opgørelse over de administrative omkostninger ved ordningen, herunder oplysninger om de gennemsnitlige administrative omkostninger for vindmølleopstilleren.

De samlede omkostninger for Taksationsmyndighedens sekretariat har i de første ca. 2 år af lovens funktionsperiode udgjort ca. 500.000 kr. årligt, hvoraf knapt halvdelen har været dækket af opstillere og af indbetalte gebyrer. Restbeløbet har været dækket over Energinet.dk.'s tariffer. Hertil kommer et ressourceforbrug på 6 årsværk hos Energinet.dk. Udgifterne hertil har ligeledes været dækket over Energinet.dk.'s tariffer.

Med henblik på at søge at kortlægge de administrative omkostninger for opstilleren, har Energistyrelsen indhentet oplysninger hos et udsnit af opstillere over hele landet. Oplysningerne er indhentet hos både store og mindre opstillere med henblik på at skabe et repræsentativt billede af opstillernes administrative omkostninger og udgør i alt 20 projekter. Opgørelsen viser, at de samlede gennemsnitlige omkostninger til annoncering og afholdelse af offentlige møde samt omkostninger til orienteringsmateriale udgør ca. 50.000 kr. pr. vindmølleprojekt, hvilket svarer til det skøn herfor, som anføres i lovbemærkningerne til VE-loven.

I 6 af de projekter, som er omfattet af undersøgelsen, har opstilleren herudover anvendt beløb til advokatbistand og anden rådgivning. De samlede gennemsnitlige administrative omkostninger for så vidt angår disse 6 projekter overstiger de ca. 100.000 kr., som blev skønnet at ville være de totale administrative omkostninger pr. projekt ved fremsættelsen af forslag til VE-loven. Derimod er de samlede gennemsnitlige administrative omkostninger forbundet med 11 ud af de 20 projekter uden øvrige omkostninger betydeligt mindre end de 100.000 kr. pr. projekt. For nærmere oplysninger om de administrative omkostninger henvises til pkt. 4. og bilag 4.

2. De formelle rammer for ordningen.

2.1. Forligsteksten i forliget af 21. februar 2008.

Baggrunden for ordningens gennemførelse skal findes i den energipolitiske aftale af 21. februar 2008, som indeholder følgende om værditabsordningen:

”Erstatningsordning

- Der gennemføres en erstatningsordning, der sikrer naboer til nye vindmøller erstatning for tab af ejendommens værdi pga. af mølleopstillingen.
- Erstatningen betales af vindmølleejeren på det tabsgivende tidspunkt, det vil sige i forbindelse med opstilling af møllen.
- Dette objektive erstatningsansvar baseres på de almindelige erstatningsretlige principper, herunder en konkret, individuel vurdering af værditabet på berørte ejendomme.
- Erstatningen bortfalder, hvis beløbet udgør mindre end 1 % af ejendommens værdi.”
- I tilknytning til den kommunale planproces, herunder VVM-vurderingen, skal det forventede erstatningsomfang kunne opgøres af en vurderingsmyndighed (eksempelvis efter taksationskommissionsmodellen), således at vindmølleinvestor kan få et overblik over omkostningerne og få mulighed for at flytte vindmølleplaceringen inden afslutningen af planlægningen.”

2.2. Ordningen i VE-loven.

Værditabsordningen findes nu i VE-lovens §§ 6-12 og i § 54. Bestemmelserne er optrykt som bilag 1 til denne evaluering. Ordningens hovedpunkter er:

- Vindmølleopstilleren skal betale for det fulde værditab, som forårsages på fast ejendom ved opstilling af nye vindmøller. Kravet bortfalder dog, såfremt tabet udgør 1 pct. eller mindre af ejendommens værdi.
- Enhver har ret til at anmelde krav, men ejere, der bor længere væk end 6 gange møllehøjden, skal indbetale et gebyr på 4000 kr., som kun tilbagebetales, såfremt der tilkendes værditabsbetaling.
- Afgørelsen træffes af en Taksationsmyndighed på baggrund af en individuel vurdering. Taksationsmyndigheden består af en juridisk formand og en sagkyndig, og dens afgørelser kan ikke påklages, men sag mellem opstiller og ejer kan anlægges ved domstolene. Parterne kan indgå forlig i stedet for taksation.
- Vindmølleopstilleren skal inden 4 uger før VVM-høringens afslutning afholde et offentligt møde om omstillingens konsekvenser for omkringliggende ejendomme. Kræves VVM ikke, gælder fristen fra kommunens offentliggørelse af, at VVM ikke er påkrævet. Indkaldelse og materiale skal forhåndsgodkendes af Energinet.dk.
- Ejere af fast ejendom skal anmelde krav senest 4 uger efter mødets afholdelse, ellers bortfalder kravet. Der er dog en snæver dispensationsadgang herfra. Anmeldelsesreglen sikrer, at opstilleren kan vurdere kravenes omfang, inden opstillingen påbegyndes.
- I sager, hvor der gives værditabsbetaling, afholdes sagsomkostningerne af opstilleren. Hvor der gives afslag, betales omkostningerne af indkomne gebyrer og af Energinet.dk.
- Overholder opstilleren ikke sine pligter efter ordningen bortfalder retten til pristillæg.

2.3. Taksationsmyndigheden.

Klima- og Energiministeren har udnævnt 6 juridiske formænd til Taksationsmyndigheden. Der er tale om professorer og lektorer fra de juridiske fakulteter ved landets universiteter. Formændene har relevant kompetence inden for områder som erstatningsret, planlovgivning, miljø- og energiret m.v. Der er ved udpegningen lagt vægt på formændenes faglige integritet og deres totale uafhængighed af sektoren. Der er udpeget en formand for hver af de 5 regioner og en formand uden særlig region,

som bistår hvor sagspresset er størst, men formændene er i øvrigt ikke afskåret fra at træffe afgørelse i sager i alle regioner efter aftale med de øvrige formænd.

I de konkrete sager træffes afgørelsen af én formand og én sagkyndig. Det har mellem formændene og Energistyrelsen været drøftet, om ordningen måtte forstås således, at Taksationsmyndigheden er én myndighed med 6 formænd, eller om der er tale om 6 særskilte taksationsmyndigheder. Spørgsmålet kan have betydning i forskellige relationer, f.eks. i forhold til offentlighedslovens regler. Lovteksten er ikke ganske klar på dette punkt. Det har imidlertid været forudsat, til at formændene skulle drøfte generelle faglige spørgsmål indbyrdes for at sikre en nogenlunde ensartet landsdækkende praksis og mødes til faste møder med sekretariatet, hvilke også fremgår af bekendtgørelse nr. 279 af 03/04/2009, jf. nedenfor. Det må derfor antages, at Taksationsmyndigheden må opfattes som én myndighed, der i relation til de konkrete sager arbejder i afdelinger bestående af en formand og en sagkyndig.

Der er endvidere udnævnt en række sagkyndige medlemmer til Taksationsmyndigheden. De sagkyndige er i praksis ejendomsmæglere, som er udnævnt efter drøftelse med Dansk Ejendomsmæglerforening, og som har gennemgået et kortere kursus i værditabsordningen og grundlæggende erstatningsretlige principper. De sagkyndige er udnævnt som beskikkede i en region, men der er også udnævnt sagkyndige med særlige specialer i f.eks. landbrugsejendomme, jagttrettigheder m.v. Det er den pågældende taksationsformand, der blandt de beskikkede udvælger sagkyndig i den konkrete sag.

I efteråret 2010 fik Taksationsmyndigheden eget logo og egen hjemmeside og fremstår nu som den selvstændige myndighed, som den efter VE-loven er. Dette initiativ har været vigtigt for udadtil at understrege, at Taksationsmyndigheden ikke er en del af Energinet.dk.

2.4. Taksationsmyndighedens sekretariat.

Energinet.dk leverer i overensstemmelse med bestemmelsen i § 8 i VE-loven sekretariatsbistand til Taksationsmyndigheden. Opgaverne er i forlængelse af lovforslagets bemærkninger præciseret i bekendtgørelse nr. 279 af 03/04/2009. I bekendtgørelsens § 2 hedder det herom:

§ 2. Energinet.dk varetager sekretariatsopgaver for Taksationsmyndigheden efter aftale med dennes formand, herunder forberedelse af sager til forelæggelse for Taksationsmyndigheden, fremskaffelse af dokumenter, deltagelse i besigtigelser, sagsbehandling og praktiske forhold i forbindelse med myndighedens virksomhed.

Stk. 2. Energinet.dk drager omsorg for, at der foreligger materiale, som angiver hvilke ejendomme, der helt eller delvist er beliggende i afstanden op til 6 gange møllehøjden fra opstillingsstedet for den konkrete vindmølle, og hvis ejere derfor uden betaling af gebyr kan anmelde krav om betaling for værditab., jf. lovens § 9, stk. 4. Er en ejer og Energinet.dk ikke enige i fastlæggelse af den gebyrfrie grænse, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndigheden.

Stk. 3. Mindst 8 dage inden Taksationsmyndighedens besigtigelse af en ejendom, hvorom der er rejst krav om værditabsbetaling, underretter Energinet.dk skriftligt ejeren af ejendommen og vindmølleopstilleren om tid og sted for besigtigelsen. Det skal fremgå af underretningen, at parterne har mulighed for at fremføre deres synspunkter over for Taksationsmyndigheden i forbindelse med besigtigelsen, og at der herudover vil blive foretaget partshøring efter forvaltningslovens regler inden afgørelse træffes.

Stk. 4. Energinet.dk er ansvarlig for sagsoprettelse og journalisering af materiale, som indgår i sager vedrørende værditabsersatning.

Stk. 5. Energinet.dk indkalder mindst 2 gange årligt formændene for Taksationsmyndigheden til møde for at sikre en ensartet praksis ved taksationerne. Såvel formænd som Energinet.dk kan anmelde punkter til drøftelse på mødet. Der kan på mødet ikke træffes beslutninger vedrørende konkrete taksationssager."

I efteråret 2010 forstærkede Energinet.dk efter drøftelse med formændene den juridiske bistand til Taksationsmyndigheden, idet der blev allokert en fuldtids juridisk medarbejder til Taksationsmyndighedens sekretariat. Den pågældende tager sig bl.a. af juridiske spørgsmål i forbindelse med sekretariatets sagsbehandling og udarbejder udkast til afgørelser efter nærmere aftale med formændene. Erfaringerne med denne styrkelse af sekretariatet har været positive, og der vil derfor også fremover være en fast fuldtids juridisk medarbejder til sekretariatet.

Energinet.dk anvender de 6 årsværk på VE-lovens 4 ordninger, som efter lovforslaget var forudsat anvendt hertil. I afsnit 4.1 nedenfor findes et afsnit, der uddyber sekretariatets ressourceforbrug, herunder opstillerens bidrag hertil.

3. Taksationsmyndighedens praksis.

3.1. De modtagne krav pr. 1. marts 2011.

3.1.1. Sagsantallet:

Taksationsmyndigheden har pr. 1. marts 2011 optaget krav om værditabsbetaling til behandling fra i alt 33 vindmølleprojekter. Der er yderligere krav fra 17 projekter, som var verserende og under forberedelse i sekretariatet pr. 1. marts 2011.

Taksationsmyndigheden har pr. samme dato afsluttet behandlingen af krav fra 21 projekter med i alt 275 krav om værditabsbetaling.

De 275 anmeldelser fordeler sig geografisk således på de enkelte regioner:

- Midtjylland: 96 krav,
- Hovedstaden mv.: 88 krav,
- Nordjylland: 12 krav,
- Sjælland: 35 krav,
- Syddanmark: 44 krav.

Ud af disse er 4 projekter (bestående af i alt 55 anmeldelser af krav) aflyst som følge af, at de respektive kommuner har forkastet plangrundlaget efter udløbet af fristen for anmeldelse af krav om erstatning for værditab, men før taksationsforretningens gennemførelse. Det reelle sagsantal er derfor pr. skæringsdatoen 220 krav.

3.1.2. Krav uden for zonen "6 gange møllehøjden".

Antallet af anmeldere, der har anmeldt krav om værditabsbetaling for tab på fast ejendom, der ligger længere væk end 6 gange møllehøjden, er efter en opgørelse foretaget af sekretariatet 64 ud

af de samlede antal anmeldelser på 220, svarende til 29 pct. Denne gruppe har indbetalt det påkrævede gebyr på 4.000 kr. Det er en betingelse for fritagelse for gebyr, at det er den del af ejendommen, der udsættes for værditab, der ligger inden for grænsen på de 6 gange møllehøjden. Det er således ikke tilstrækkeligt, at ejeren har jord eller lign. inden for grænsen, såfremt det er stuehuset, der udsættes for værditab.

3.1.3. For sent anmeldte krav.

32 anmeldelser er behandlet som for sent modtaget, (idet kravet var fremsat senere end 4 uger efter afholdelse af det offentlige møde), hvilket svarer til 11,6 pct. af den samlede anmeldelsesmængde. Der er givet dispensation til 4 anmeldelser.

28 anmeldere har således fået afslag på deres dispensationsansøgning og dermed ikke haft lejlighed til at få vurderet deres krav om værditabsbetaling for tab på deres faste ejendom.

3.1.4. Krav om værditabsbetaling for andet end beboelsesejendom.

I enkelte sager findes anmeldelser om værditabsbetaling for andet end beboelsesejendomme. Blandt andet kan nævnes en golfbane, en botanisk have, en planteskole, minkfarme, hundekenneler og hundepensioner, forringede jagtmuligheder og eksisterende vindmøller.

Taksationsmyndigheden har indtil skæringsdagen ikke tilkendt værditabsbetaling til de ovennævnte krav, medmindre ejendommen tillige har omfattet en beboelsesdel. Til orientering kan det dog oplyses, at der efter skæringsdatoen i ét tilfælde er tilkendt værditabsbetaling for produktionstab på eksisterende vindmøller som følge af opstilling af nye vindmøller. De principielle aspekter af denne afgørelse er omtalt under pkt 5.2.1. nedenfor.

3.2. Oversigt over afgjorte krav pr. 1. marts 2011.

For de 17 projekter, hvor Taksationsmyndigheden har realitetsbehandlet og afsluttet sagsbehandlingen pr. 1. marts 2011, er der gennemført individuelle besigtigelser og truffet afgørelse om 188 anmeldte krav.

- I 77 af sagerne, svarende til ca. 41 pct. har Taksationsmyndigheden tilkendt ejeren af ejendommen erstatning for værditab som følge af opstilling af nye vindmøller. I disse sager oversteg værditabet 1 % af ejendommens værdi.
- I 98 af sagerne, svarende til ca. 51 pct. blev der truffet afgørelse om, at der ikke tilkendes værditabsbetaling, da ejendommen ikke formodes at lide et værditab som følge af opstilling af nye vindmøller.
- I 13 sager, svarende til ca. 7 pct., traf Taksationsmyndigheden afgørelse om, at det konstaterede tab udgjorde 1 pct. eller derunder af ejendommens værdi og derfor bortfaldt, jf. VE-lovens § 6, stk. 3.

3.3. Antal frivillige forlig

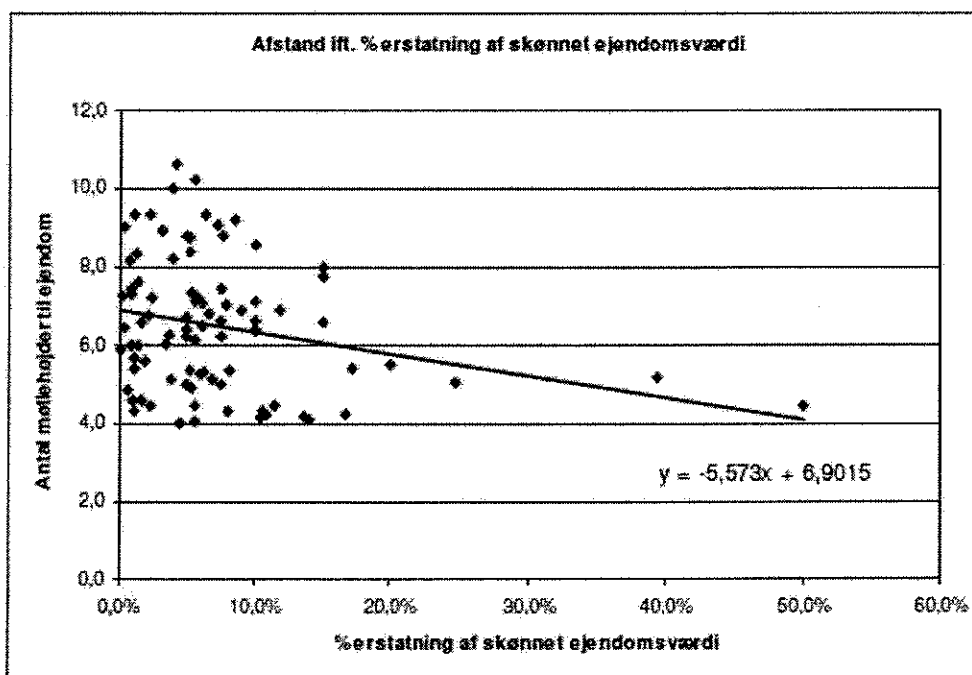
Samlet set er der - Taksationsmyndigheden bekendt - indgået frivillige forlig mellem opstiller og anmelder i 9 tilfælde. Antallet af frivillige forlig er opgjort på baggrund af anmeldelse af krav om

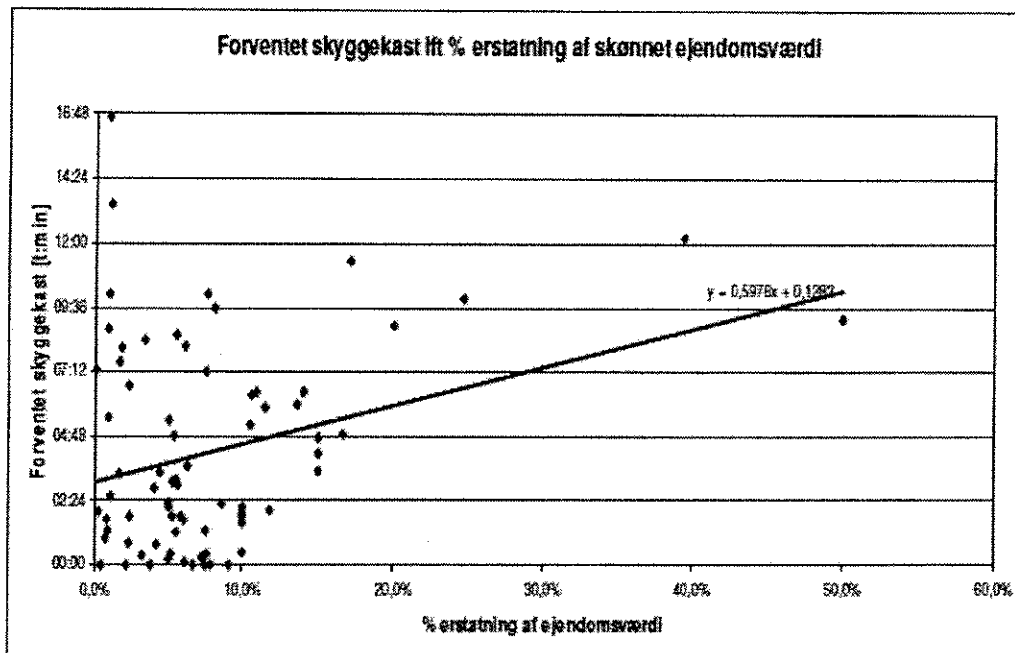
værditabsbetaling. Frivillige forlig, der er indgået mellem opstiller og anmelder uden forudgående anmeldelse til Energinet.dk fremgår ikke af statistikken, idet disse ikke er kendte. Det er dog Taksationsmyndighedens erfaring, at mange – men ikke alle – opstillere indgår en del frivillige forlig.

3.4. Kriterier for tildeling af værditabsbetaling.

Afgørelse om tildeling af værditabsbetaling sker på baggrund af en konkret individuel besigtigelse af den pågældende ejendom. Besigtigelsen foretages af en taksationsformand og en ejendomsmægler. Oftest tager vurderingen udgangspunkt i mæglerens vurdering af ejendommens værdi før og efter opstilling af de pågældende vindmøller. I vurderingen indgår en række konkrete forhold og vurderinger, og det er på baggrund af de truffne afgørelser ikke muligt at angive bestemte objektive kriterier som afgørende for, om der tilkendes værditabsbetaling eller ej.

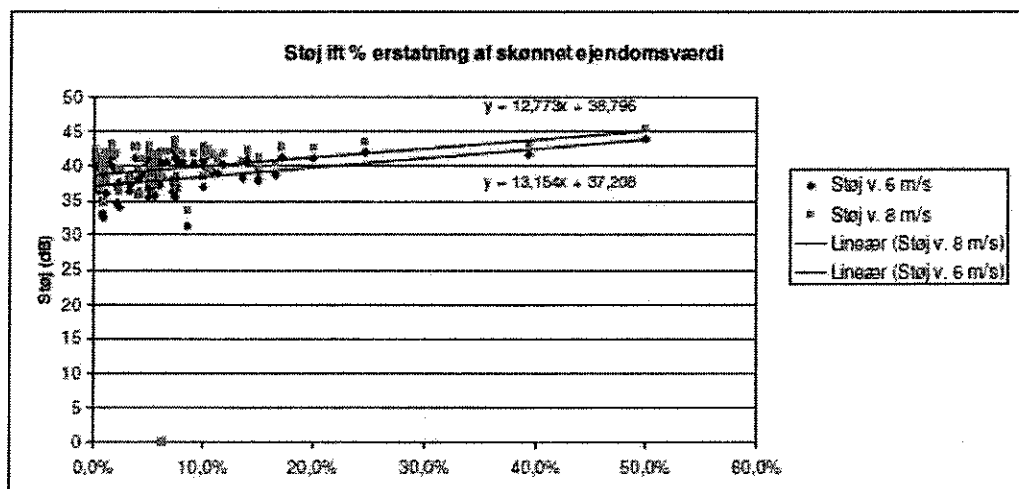
Taksationsmyndighedens sekretariat har imidlertid til brug for denne evaluering forsøgt at opstille en matematisk sammenhæng mellem den tilkendte erstatning og kriterierne: afstand, støj og skyggekast, som gengives nedenfor. I figur 1-3 angiver prikkerne de enkelte ejendomme, mens stregen er udtryk for et beregnet gennemsnit heraf sammenholdt med den procentvise tilkendte erstatning af ejendomsværdien. Afstanden til nærmeste vindmølle er omregnet til afstanden sat i forhold til møllehøjden (eks. møllehøjde 150 m/afstanden til nærmeste mølle 1200 m = 8 gange møllehøjde). Omregningen giver således mulighed for, alt andet lige, at sammenligne vindmølleprojekter med varierende vindmøllehøjde. Værditabsbeløbets størrelse er endvidere omregnet til en procentdel af den vurderede værdi af ejendommen, hvilket gør det muligt at sammenligne erstatningsniveauet på ejendomme med forskellig værdi.

Figur 2.

Særligt om betydningen af støjgener.

Figur 3

Taksationsmyndighedens sekretariat har gennemgået de truffne afgørelser med henblik på at vurdere hvilken betydning mulige støjgener har haft på afgørelsen. Sekretariatet anfører følgende herom:

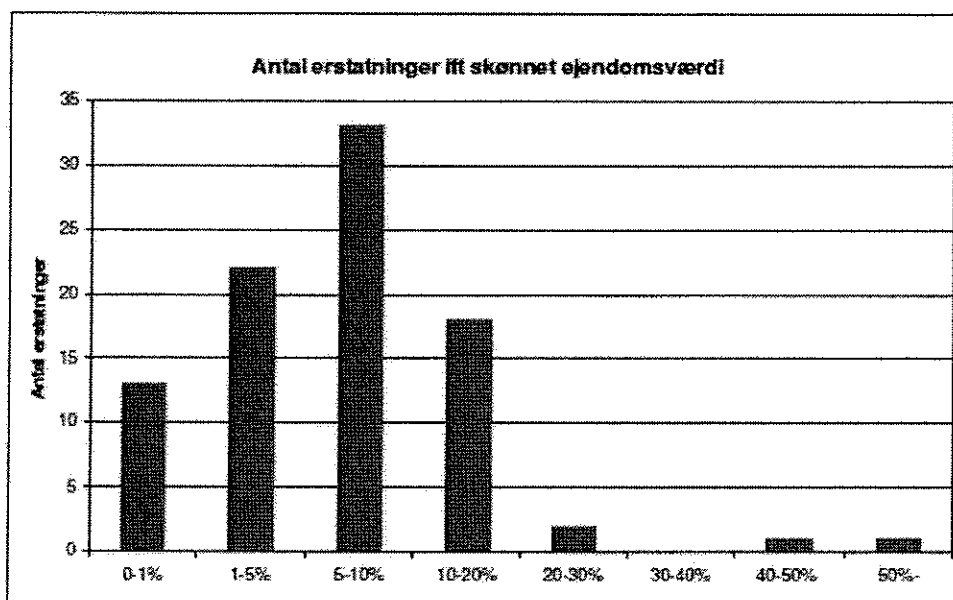
”Taksationsmyndighedens vurdering af værditabet foretages på baggrund af et konkret, individuelt skøn baseret på de konkrete, lokale forhold, hvor det kan have betydning, om der i forvejen er opstillet vindmøller i området, eller om der er andre tekniske anlæg i nærheden. Taksationsmyndigheden tager hensyn til vindmøllens afstand fra bebyggelsen og til møllens højde og forventede genevirkninger, herunder støj. Ved

en gennemgang af de truffe afgørelser kan det konstateres, at der ikke er truffet nogen afgørelser, hvor støj alene har medført et værditab.”

3. 5 Værditabsbeløbets størrelse.

Det samlede vurderede værditab i de pr. opgørelsesdatoen 90 (afgjorte) sager, hvor der er tilkendt værditab, herunder de sager, hvor tabet lå under 1 procents - grænsen, beløber sig til alt kr. 10.127.500 fordelt på 17 vindmølleprojekter.

Det samlede tilkendte erstatningsbeløb - dvs. det samlede beløb for de vurderede værditab, som overstiger 1 procents - grænsen, og som dermed har medført tilkendelse af værditabsbetaling, udgør i alt kr. 9.257.500. fordelt på 77 anmeldere. Differencen mellem det samlede vurderede værditab og det samlede tilkendte beløb udgør kr. 870.000.

Det kan oplyses, at det største eksakte erstatningsbeløb og det største erstatningsbeløb i forhold til den skønnede ejendomsværdi er givet i forbindelse med Kappel-projektet. Dette projekt adskiller sig fra de mere typiske projekter ved at omhandle 7 demonstrationsmøller med stor totalhøjde (mellem 160-200 m), der kan have forskelligt design og dermed give anledning til et mere uensartet indtryk. Desuden medfører projektet etablering af 2 lysmarkeringsmaster på 200 m med højtintensive hvidt blinkende lys i toppen og midt på masten med en frekvens på mellem 40-60 blink pr. minut. Landområdet er desuden fladt og åbent og beliggende ud til kysten.

Det samlede tilkendte værditabsbeløb fra lovens ikrafttræden den 1. januar 2009 til 1. marts 2011 var således godt 9 mio. kr.

4. De administrative omkostninger ved ordningen.

4. 1. Sekretariatsomkostningerne hos Energinet.dk.

Ejere af ejendomme, der anmelder krav om værditabsbetaling, kan gebyrfrit anmelde krav, hvis deres ejendom helt eller delvist er beliggende inden for afstanden 6 gange møllehøjden. Andre skal samtidigt med anmeldelsen indbetale et gebyr på 4000 kr.

VE-loven indeholder i § 11 følgende bestemmelse om betaling af Taksationsmyndighedens administrative omkostninger:

"§1. I sager, hvor Taksationsmyndigheden tilkender værditabsbetaling, afholdes sagsomkostningerne af opstilleren.

Stk. 2. I sager, hvor der ikke tilkendes værditabsbetaling, anvendes indbetalte gebyrer efter § 9, stk. 4 til dækning af Taksationsmyndighedens sagsomkostninger. Øvrige sagsomkostninger afholdes af Energinet.dk."

Energinet.dk har til brug for denne evaluering opgjort gebyrindtægter og udgifter til ordningen fra VE-lovens ikrafttræden den 1. januar 2009 til den 1. marts 2011. Loven indeholder en overgangsordning for verserende vindmølleprojekter, og opgørelsen dækker derfor en periode på ca. 2 år.

Om gebyrindtægterne, jf. § 11 stk. 1 hedder det i Energinet.dk's opgørelse:

"I sager, hvor Taksationsmyndigheden tilkender værditabsstatning, er der samlet pålagt omkostninger (honorar til Taksationsmyndighedens medlemmer og godtgørelse af deres rejseomkostninger) til opstillerne på kr. 255.296. Hertil skal bemærkes, at formændene for Taksationsmyndigheden endnu ikke har indleveret afregning af tidsforbrug og udgifter for 3 ud af de 21 afsluttede taksationsforretninger."

Energinet.dk har ud fra en ordlydsfortolkning af § 11 alene pålagt opstilleren at refundere udgifterne til selve taksationskommissionen, hvorimod de administrative omkostninger i Energinet.dk ikke er blevet pålagt opstilleren. Efter Energinet.dk's opfattelse er lovtæksten og bemærkningerne ikke helt utvetydige på dette punkt, og kan derfor give anledning til tvivl.

I forbindelse med afslutningen af behandlingen af de i alt 275 anmeldelser har Energinet.dk pr. 1. marts 2011 i alt modtaget indbetaling af det lovpligtige gebyr fra 64 anmeldere, hvis ejendomme ligger uden for seks gange møllehøjde, svarende til kr. 256.000.

Om de samlede omkostninger hos sekretariatet hos Energinet.dk hedder det i indberetninger fra Energinet.dk bl.a.:

"Omkostningerne til Taksationsmyndigheden beløber sig samlet set til kr. 689.791, som kan henføres til konkret sagsbehandling. Hertil kommer generelle udgifter til Taksationsmyndigheden, der ikke kan henføres til konkret sagsbehandling, jf. VE-lovens § 11, stk. 1 (herunder omkostninger til møder og ekstern specialistbistand til myndigheden), på kr. 282.450. Dette giver i perioden fra lovens vedtagelse og frem til 1. marts 2011 en samlet udgift til Taksationsmyndigheden på kr. 972.241.

...

Ved modregning af ikke tilbagebetalte gebyrer og opstillerens andele har Energinet.dk således i medfør af VE-lovens § 11, stk. 2, pkt. 2 afholdt omkostninger for kr. 528.945, som skal dækkes af vores tariffer. Hertil kommer ressourceforbruget i Energinet.dk."

Om ressourceforbruger oplyser Energinet.dk, at der som forudsat i lovforslaget til VE-loven anvendes i alt 6 årsværk, svarende til ca. 3 mio. kr. på alle VE-lovens 4 ordninger. Det drejer sig dels om 4,5 årsværk i den særlige "Front Office"-enhed, dels om 1,5 årsværk af fagkompetencer fra den øvrige organisation. Energinet skønner at ca. 85 % af de anvendte ressourcer hidtil er blevet anvendt på værditabsordningen.

Hvis alle 4 ordninger skal fortsætte, skønner Energinet.dk, at der vil være behov for en udvidelse af ressourcerammen til i alt 8 årsværk. Klima- og Energiministeriets vurdering heraf fremgår af afsnit 5.2.8.

Sekretariatets samlede omkostninger har således i de første ca. 2 år af lovens funktionsperiode udgjort ca 500.000 kr. årligt, hvoraf knapt halvdelen har været dækket af opstillere og af indbetalte gebyrer. Restbeløbet har været dækket over Energinet.dk's tariffer.

Hertil kommer et ressourceforbrug på 6 årsværk hos Energinet.dk. Udgifterne hertil har ligeledes været dækket over Energinet.dk's tariffer.

4. 2. Opstillernes administrative omkostninger ved ordningen.

En opstiller af et vindmølleprojekt har i henhold til § 9 i VE-loven pligt til at udarbejde orienteringsmateriale om vindmølleprojektet og orientere berørte naboer på et offentligt møde senest 4 uger inden udløbet af høringsfristen for det offentliggjorte forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse.

I lovbemærkningerne til VE-loven var det skønnet, at en opstillers gennemsnitlige udgifter til at udarbejde orienteringsmateriale om vindmølleprojektet og orientere berørte naboer på et offentligt møde ville udgøre ca. 50.000 kr. pr. vindmølleprojekt.

Det var desuden forudsat, at opstilleren ville have en række yderligere omkostninger i forbindelse med selve værditabsordningen. De samlede omkostninger blev ved lovforberedelsen med betydelig usikkerhed skønnet til et beløb i størrelsesordenen ca. 100.000 kr. pr. vindmølleprojekt. Det var dog herved forudsat, at de samlede omkostninger ville være større for meget store vindmølleprojekter og for projekter der opføres i områder, hvor der er mange ejendomme, der kan være økonomisk berørt af vindmølleprojektet.

Med henblik på at sammenholde disse skønnede økonomiske konsekvenser, med de faktisk konstaterede udgifter har Energistyrelsen indhentet oplysninger hos et udsnit af opstillere over hele landet. Oplysningerne er indhentet hos både store og mindre opstillere med henblik på at skabe et repræsentativt billede af opstillernes administrative omkostninger og udgør i alt 20 projekter.

Resultaterne af opgørelsen er optrykt som bilag 4 til denne evaluering. Den er baseret på indberetninger fra opstillerne, og der er ikke foretaget nogen dokumentation heraf, hvorfor resultaterne kan være behæftet med en vis usikkerhed.

De samlede gennemsnitlige omkostninger til annoncering og afholdelse af det offentlige møde samt omkostninger til orienteringsmateriale udgør (for de 20 repræsenterede projekter) 55.133 kr. pr. vindmølleprojekt. På den baggrund kan det konstateres, at opstillernes gennemsnitlige

omkostninger til annoncering og afholdelse af offentlige møde samt omkostninger til orienteringsmateriale stemmer overens med de ca. 50.000 kr. pr. projekt, som blev skønnet i forslaget til VE-loven. De gennemsnitlige omkostninger til annoncering og afholdelse af møde samt orienteringsmateriale ser således ud:

Annoncering	9.827 kr.
Afholdelse offentligt møde	12.365 kr.
Orienteringsmateriale*	32.941 kr.
I alt	55.133 kr.

Opstillernes oplysninger viser, at en række opstillere har yderligere administrative omkostninger ved værditabsordningen. Der er her tale om udgifter, som vedrører ydelser, der ikke direkte er pålagt opstilleren at afholde efter VE-loven, men som må betegnes som en direkte eller indirekte følge af ordningen.

6 ud af de 20 projekter, som har deltaget i evalueringen af de administrative omkostninger har haft omkostninger ved værditabsordningen ud over omkostninger til annoncering og afholdelse af offentligt møde samt omkostninger til orienteringsmateriale, som er krævet efter § 9, stk. 1 og 2 i VE-loven.

Opgørelsen af de samlede gennemsnitlige administrative omkostninger for de 6 projekter viser, at de gennemsnitlige omkostninger, ud over omkostninger til annoncering og afholdelse af offentligt møde samt omkostninger til orienteringsmateriale, beløber sig til 122.968 kr. pr. projekt.

Opstillernes oplysninger viser, at både større og mindre opstillere har betydelige omkostninger til eksternt rådgivning og repræsentation uafhængig af projektets størrelse. Det drejer sig om brug af advokatbistand eller anden repræsentation ved afholdelse af de offentlige møder og ved besigtigelse af ejendomme i forbindelse med Taksationsmyndighedens vurdering af værditab.

For så vidt angår 11 ud af de 20 projekter, der ikke har omkostninger udover ud over omkostninger til annoncering og afholdelse af offentligt møde samt omkostninger til orienteringsmateriale, viser opgørelsen, at de samlede gennemsnitlige administrative omkostninger, beløber sig til 36.010 kr. pr. projekt.

Det kan konstateres, at opstillernes administrative omkostninger er meget forskellige fra projekt til projekt. Omfanget af de administrative omkostninger ses ikke direkte at afhænge af projektets størrelse, men af antallet af berettigede krav om værditabsbetaling og øvrige omkostninger til blandt andet eksternt rådgivning og konsulentydelse til brug for udarbejdelse af orienteringsmateriale og afholdelse af offentligt møde samt forberedelse og besigtigelse af ejendomme i forbindelse med Taksationsmyndighedens sagsbehandling. For de 6 projekter, der har øvrige omkostninger ud over de efter VE-loven pålagte, overstiger de samlede gennemsnitlige omkostninger de ca. 100.000 kr.

pr. projekt, som blev skønnet ved fremsættelsen af forslag til VE-loven. Det skal hertil bemærkes, at en række af de øvrige omkostninger, f.eks. til advokatbistand eller repræsentation ved møder, er udgifter, som opstilleren ikke har pligt til at afholde.

Derimod er de samlede gennemsnitlige administrative omkostninger forbundet med de 11 projekter uden øvrige omkostninger betydelig mindre end de 100.000 kr. pr. projekt. For en mere uddybende gennemgang af resultaterne af Energistyrelsens undersøgelse af opstillerens administrative omkostninger henvises som nævnt til bilag 4.

4.2.1. Omkostninger til ekstra visualiseringer til brug for Taksationsmyndighedens sagsbehandling.

Energistyrelsen har erfaret, at opstilleren kan have betydelige udgifter til udarbejdelse af ekstra visualiseringer samt støj- og skyggekastberegninger i forbindelse med Taksationsmyndighedens individuelle vurdering af størrelsen på tab af værdi på fast ejendom. Omkostningerne er nærmere beskrevet i bilag 4.

Vindmølleindustrien og Danmarks Vindmølleforening har påpeget, at omkostningerne til ekstra visualiseringer m.v. udgør en uforholdsmæssig stor omkostning for opstillerne, og at det er uklart, hvem der skal betale omkostningerne, såfremt der ikke tilkendes værditabsbetaling.

Der er ikke i VE-lovens bestemmelser hjemmel til at kræve yderligere individuelle visualiseringer eller støj- og skyggekastberegninger til brug for Taksationsmyndigheden vurdering af værditab. Taksationsmyndigheden har oplyst, at det er dens erfaring, at det kan være vanskeligt at foretage en individuel vurdering af de enkelte ejendomme på grundlag af VVM-redegørelsen og dennes visualiseringer. Med henblik på at foretage en mere sikker vurdering har Taksationsmyndigheden i nogle tilfælde spurgt opstilleren, om vedkommende vil tilvejebringe individuelle visualiseringer og støj- og skyggekast beregninger. Der er dog ikke tale om en pligt for opstilleren at tilvejebringe ekstra visualiseringer.

Som det fremgår nedenfor i pkt. 5.2.9. vil det i forbindelse med en revision af VE-loven skulle vurderes, om der er behov for retningslinjer for udførelse og betaling af visualiseringer i forbindelse med Taksationsmyndighedens vurderinger af de enkelte ejendomme.

5. Vurdering af ordningen og forslag til forbedringer heraf.

5.1. Den generelle vurdering af ordningen.

Vindmølleindustrien, Vindmølleforeningen, Dansk Energi, Dansk Industri (Energibranchen) og Landbrug- og Fødevarer finder ud fra en samlet betragtning, at ordningen bør bortfalde. Disse organisationer peger især på at:

- *Ordnningen bør afskaffes af principielle grunde og fordi den skader vindmølleplanlægningen mere end den gavner.*

- *Den er ulogisk, usaglig og urimelig. Ordningen er skarpt kritiseret af flere juridiske eksperter pga. misvisende juridiske begreber. Hittidige afgørelser har vist sig tilfældige og uigennemskuelige.*
- *Det er også uden ordningen muligt for naboer til vindmøller at få erstatning for værditab gennem de naboretlige regler.*
- *De ønskede afstands- og støjkrav i forhold til naboer bør ligesom ved alle andre typer anlæg håndteres gennem miljø- og planlovgivning.*

Organisationerne peger endvidere på, at ordningen giver vindmøller et dårligt ry både på hjemmemarkedet og på eksportmarkederne. Ud fra disse betragtninger anbefaler organisationerne, at ordningen afskaffes. Hvis ordningen fortsættes, kan disse organisationer dog støtte en række forslag til forbedring af ordningen, jf. nedenfor.

De nævnte organisationer har i deres høringssvar af 7. juni 2011 ønsket, at det fremhæves: ” *at naboer allerede i dag kan søge erstatning gennem de almindelige naboretslige erstatningsregler, hvorfor vi finder denne særskilte værditabsordning for vindmøller formålsløs.* ”

KL anbefaler, at ordningen fortsætter, da organisationen mener, at ordningen har gjort det lettere for kommunerne at skaffe pladser til nye vindmøller, og at ordningen dermed fremmer opstilling af vindmøller. KL kan støtte en række af de fremsatte forslag til forbedringer af ordningen, jf. nedenfor.

Det har ikke været muligt at finde en repræsentativ høringsspart til at afgive høringssvar på vegne af ejendomsjere, der potentielt kunne blive udsat for værditab pga. opstilling af vindmøller. Denne gruppe er ikke organiseret på en repræsentativ måde.

Det er Klima- og Energiministeriets opfattelse, at ordningen generelt set har virket efter hensigten, og derfor bør fortsættes. Der er grund til at antage, at den har gjort det lettere for kommunerne at finde egnede pladser, og ordningen har sikret, at tilfældige grundejere ikke er blevet udsat for et økonomisk tab som følge af, at andre har opstillet vindmøller i nærheden af deres ejendom.

Med hensyn til organisationernes spørgsmål om forholdet mellem de almindeligt gældende erstatningsretlige regler inden for naboretten og værditabsordningen, kan det oplyses, at dette spørgsmål er grundigt behandlet i lovbemærkningerne til VE-loven. Heraf fremgår det bl.a. (L 55 2008-2009 s. 26-27), at ” *domstolene (har) lagt til grund, at hvor vindmøller er opført i overensstemmelse med planlægningen for et område og efter en lovlige tilladelse, så ydes kun erstatning efter naboretlige regler, hvis særlige forhold taler herfor. Domstolene har imidlertid ikke tilkendt erstatning til naboer til vindmøller på naboretligt grundlag.* ”

Hensigten med værditabsordningen var derfor bl.a. at give naboerne en bedre retsstilling, end den, de har efter de almindeligt gældende naboretlige regler.

Værditabsordningen er en del af energiforliget af 21. marts 2008, som udløber med udgangen af 2011. Ordningens eventuelle fortsættelse vil indgå i de energipolitiske forhandlinger. Hvis der

opnås tilslutning til en fortsættelse af ordningen, er der fra høringsparter og Taksationsmyndigheden fremsat en række forslag til forbedringer af ordningen, jf. nedenfor og bilag 2 og 3.

De væsentligste forslag og Klima- og Energiministeriets vurderinger heraf, er behandlet nedenfor.

5. 2. Forslag til forbedringer af ordningen.

5.2.1. Skal der kunne gives værditabsbetaling for andet end tab på beboelsesbygninger. (Definition af begrebet "fast ejendom")

Efter VE-lovens § 6 er det en betingelse for at opnå værditabsbetaling, at der er tale om tab på "fast ejendom". I to konkrete sager for Taksationsmyndigheden (begge dog efter 1.3.2011) var det et spørgsmål, om allerede opstillede vindmøller var "fast ejendom" med den virkning at produktionstab og skader ved den forøgede turbulens fra en ny mølle kunne udløse en værditabsbetaling. I andre sager har krav om værditabsbetaling været begrundet i tab på grund af visuelle gener på en golfbane, en botanisk have, en planteskole, minkfarme, hundekenneler og hundepensioner og forringede jagtmuligheder.

Taksationsmyndigheden har indtil skæringsdagen ikke tilkendt værditabsbetaling til de ovennævnte krav, medmindre ejendommen tillige har omfattet en beboelsesdel. Til orientering kan det dog oplyses, at der efter skæringsdatoen i ét tilfælde er tilkendt værditabsbetaling for produktionstab på eksisterende vindmøller som følge af opstilling af nye vindmøller. Det kan endvidere oplyses, at Taksationsmyndigheden i afgørelse af 4. februar 2010 i Vester Barde-sagen behandlede erstatning i forhold til en plantage med jagtthytte, men at værditabsbetalingen bortfaldt pga. 1 pct.-reglen. Taksationsmyndigheden kunne ikke afvise, at der kunne ske et værditab som følge af, at jagtoplevelsen påvirkedes af støj og skyggekast samt af møllernes visuelle dominans.

Højesteret har i en dom i 2007 fastslået, at en vindmølle er "fast ejendom" i relation til tinglysningsafgiftsloven og (forudsætningsvist) tinglysningsloven. VE-loven indeholder ikke i lovtæksten nogen fastlæggelse af begrebet, og dermed er der heller ikke nogen klare indikationer af, at lovgiver i relation til VE-loven har ønsket en særlig anvendelse af begrebet "fast ejendom".

Taksationsmyndigheden har i en principbeslutning fra 2010 på denne baggrund fundet det for rettest i relation til værditabsordningen at tage udgangspunkt i den almindelige tingsretlige forståelse af fast ejendom. En vindmølle vil således (normalt) blive anset for omfattet af dette begreb.

Taksationsmyndigheden foreslår i sin evaluering af ordningen, at det overvejes, om alle typer af fast ejendom også fremover skal betragtes som værende omfattet af værditabsordningen, men bemærker, at hvis man begrænser loven til beboelsesejendomme, vil dette begreb også kunne give anledning til afgrænsningsproblemer.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer anbefaler, at loven ændres, så kun tab på beboelsesejendomme kan give anledning til værditabsbetaling.

Klima- og Energiministeriet er enig i, at hensigten med værditabsordningen var at sikre ejere af beboelsesejendomme kompensation for værditab på deres bolig. Anvendelsesområdet bør derfor

præciseres, så alene tab på beboelsesejendomme omfattes af ordningen. Den nærmere afgrænsning heraf vil ske i samarbejde med Taksationsmyndighedens formænd.

5. 2. 2. Accessoriske anlæg

I forbindelse med etablering vindmøller etableres adgangsveje, skure og eventuelt lysmarkeringsmaster. Bestemmelsen i VE-lovens § 6, stk. 1, taler kun om tab forårsaget ved "opstilling af en eller flere vindmøller". Udgangspunktet er klart, at det er det tab, vindmøllerne forårsager, der kan kræves erstattet. Når møllerne overstiger en bestemt højde, stilles imidlertid krav om lysafmærkning evt. ved en særlig lysmarkeringsmast, hvilket indebærer at den visuelle dominans bliver mere markant og også udgør en lysgene. På grund af den nære sammenhæng mellem opstillingen af vindmøller og etablering af lysmarkeringsmaster, har Taksationsmyndigheden derfor antaget, at sådanne særlige anlæg i visse, relativt sjældne tilfælde også tages i betragtning ved vurdering af værditabet.

Taksationsmyndigheden har i en konkret sag fundet, at lysmarkeringsmaster, men ikke andre anlæg, skulle indgå i værditabsvurderingen.

Taksationsmyndigheden har foreslået, at såfremt lovgiver ikke er enig i denne praksis, bør dette forhold præciseres i lovteksten.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer er enige i, at det bør præciseres bedre i lovteksten, hvorvidt andet end tab direkte fra vindmøller bør være omfattet af ordningen.

KL "finder det overordentlig hensigtsmæssigt, såfremt lysmarkeringer også indgår ved vurderingen af værditabet, idet de af borgerne uden al tvivl opleves lige så generende som vindmøllerne. KL har forståelse for, at det ikke er alle accessoriske anlæg til vindmøller, som kan medgå i værditabsordningen. Det kan derfor overvejes, hvorvidt de anlæg, som skal medgå i værditabsordningen, skal udtømmende oplistes i en bekendtgørelse."

Klima- og Energiministeriet er af den opfattelse, at ordningens sigte er at beskytte beboelsesbygninger mod tab som følge af opstilling af vindmøller og ikke tab forårsaget af andre anlæg, som f.eks. transformatorstationer, ledningsanlæg mv. Det må derfor overvejes nærmere, om det vil være rimeligt, at tab forårsaget af accessoriske anlæg, som har en særlig tæt sammenhæng med vindmøllerne, bør dækkes gennem værditabsordningen eller gennem de almindeligt gældende naboetlige erstatningsregler.

5.2.3. Bedre orientering om ordningen til naboerne.

Ejere af fast ejendom, der mener sig udsat for værditab, skal inden 4 uger fra afholdelse af et offentligt møde anmelde et krav til Energinet.dk. De omkringboende underrettes ikke individuelt om afholdelse af dette møde, der kun annonceres i lokale aviser. I praksis forekommer det ofte, at naboerne ikke læser de lokale aviser.

Der er en dispensationsmulighed i forbindelse med for sen anmeldelse. Denne er dog relativ snæver og omfatter ikke det forhold, at de omkringboende ikke holder sig orienteret gennem de lokale aviser. Hver 10. anmeldelse har Taksationsmyndigheden afvist som for sent indgivet. Det har fra bl.a. Taksationsmyndigheden været påpeget, at det forekommer mindre rimeligt og disproportionalt,

at manglende gennemlæsning af en lokalavis kan resultere i bortfald af retten til værditabsbetaling. Det bemærkes, at bl.a. sommerhusejere næppe kan forventes hele året at holde sig orienteret i den lokale avis for området, hvor sommerhuset ligger.

Taksationsmyndigheden har foreslået, at det gøres til en forudsætning for, at fristen for at anmelde krav begynder at løbe, at opstiller pr. brev har orienteret ejerne, når ejendommen er helt eller delvist beliggende inden for en afstand af de planlagte møllers højde gange seks. Det må antages kun at give anledning til begrænsede yderligere administrative omkostninger for opstiller.

Taksationsmyndigheden henviser til, at der i anlægsloven om testcenteret ved Østerild i § 19 er en regel om individuel meddelelse.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer kan ikke støtte forslaget, som vil pålægge opstilleren yderligere omkostninger og indføre en ny praksis i den kommunale planproces. Disse organisationer henviser til, at det "principielt kan være betænkeligt og meget ressourcekrævende, hvis der generelt ved alle former for nye anlæg, herunder vindmølleprojekter, skal gives meddelelse individuelt til alle borgere. Forslaget vil i givet fald fordyre planlægningsprocessen for vindmølleopstilleren. Hvis forslag om individuelle orienteringer alligevel fremmes, er det dog naturligt at se på lignende individuelle orienteringer i forbindelse med en anden af VE-lovens ordninger, nemlig køberetten."

KL støtter en bedre nabo-orientering og anfører hertil bl.a:

"Det er vigtigt, at der bliver givet de omkringboende et så oplyst grundlag som muligt både i relation til planlægningen og i relation til de ordninger, som opstillerne i medfør af VE-loven har ansvaret for. Dette vil alt andet lige føre til en bedre proces og dialog lokalt."

Klima- og Energiministeriet er enig i, at det bør overvejes at forbedre informationsformidlingen til naboer, der kan være omfattet af værditabsordningen. Ud fra en retssikkerhedsbetragtning og hensynet til lige behandling af borgerne i et væsentligt spørgsmål, bør de nærmeste naboer til nye vindmøller orienteres bedre end tilfældet er i dag. En sådan forbedret information om borgernes rettigheder kan imidlertid tænkes at ske på flere måder, og det er væsentligt at overveje de økonomiske konsekvenser og mulige afsmittende virkninger ved en forbedret procedure for information om ordningen. Det bør overvejes, om der samtidigt kan ske en bedre underretning om køberetsordningen og herved sikre denne en større udbredelse.

5.2.4. Administrative ændringer, herunder afstandskravet og frist for betaling af gebyr.

Værditabsordningen indeholder et krav om betaling af gebyr for anmeldelse af værditabskrav, hvis ejendommen ligger længere væk end seks gange højden af den planlagte vindmølle. Det hænder imidlertid, at der er alternative forslag til placering. Efter loven er det afgørende for gebyrpligten, om ejendommen ligger helt eller delvist inden for en afstand af møllehøjden gange seks. Efter forarbejderne er det dog et krav, at den del af ejendommen, hvor der er værditab, ligger inden for denne afstand.

Som loven er formuleret, skal gebyret betales ved anmeldelsen, Hvis gebyret ikke betales, bortfalder ejerens krav på erstatning. Det forekommer meget indgribende, at en anmelder kan miste

sit krav på betaling for værditab, blot fordi vedkommende ikke er opmærksom på, at der skal betales et mindre gebyr.

Taksationsmyndigheden foreslår, at det præciseres, at hvor der er alternative forslag, er det tilstrækkeligt, at afstandskravet er opfyldt i forhold til et enkelt af forslagene. Det gælder, uanset om alternativet angår møllernes højde eller deres placering. Det foreslås endvidere, at det afklares om afstandskravet skal være opfyldt i forhold til *ejendommen* (uanset hvor værditabet forekommer), den *matrikel*, hvor værditab sandsynligt kan forekomme, eller den *lokalitet*, hvor værditab sandsynligt kan forekomme (f.eks. en bygning). Endeligt foreslås, at der indføres adgang til at fastsætte en frist til at betale gebyret.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer kan støtte disse forslag og bemærker:

"Det er relevant og en praktisk forbedring at præcisere kravet om, at gebyret skal betales samtidig med anmeldelse af et krav, og at sagen vil blive afvist hvis ikke anmelder senere og efter påkrav fra Taksationsmyndigheden har betalt gebyret.

Det er en relevant og nødvendig afgrænsning at se bort fra ubebyggede jordlodder – som også Taksationsmyndigheden påpeger. Taksationsmyndighedens forslag om at "lægge vægt på hovedmatriklen, dvs. hvor bygningerne er placerede" bør skærpes til *den matrikel hvor en beboelsesejendom er placeret..*".

Klima- og Energiministeriet kan støtte forslagene til de administrative ændringer, som er foreslået af Taksationsmyndigheden.

5.2.5. Bagatelgrænsen på 1 pct.

Taksationsmyndigheden påpeger, at reglen om at værditab, der er på under 1 pct. af ejendommens værdi bortfalder, indebærer at dyre ejendomme kan gå glip af den værditabsbetaling, som andre naboer med billigere ejendomme får. Taksationsmyndigheden foreslår, at det overvejes i stedet at indføre en bagatelgrænse i kroner, f.eks. bortfald af værditab under 25.000 kr. eller at værditab altid udbetales, hvis det er over 50.000 kr. uanset ejendommens værdi.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer finder umiddelbart ikke, at der er grundlag for at ændre eller justere den nyværende bagatelgrænse i loven.

Klima- og Energiministeriet er betænkelig ved at ændre på bagatelgrænsen, som i øvrigt er udtrykkeligt fastsat i energiforliget af 21. februar 2008. Den gældende regel skal ses på baggrund af det almindeligt gældende princip fra naboretten, hvorefter enhver (under en række betingelser) må tåle en vis forringelse af sin ejendom. VE-lovens indebærer, at enhver må tåle et tab på 1 pct. af sin ejendoms værdi. Det er korrekt, at regelen kan forekomme mere byrdefuld for store, dyre ejendomme, men samtidig virker bestemmelsen socialt afbalanceret.

5.2.6. Genoptagelse. "Forældelse" af vurderinger.

VE-loven indeholder ikke regler om genoptagelse. Taksationsmyndigheden har hidtil antaget, at den i meget begrænset omfang kan genoptage tidligere afgørelser i overensstemmelse

med almindelige forvaltningsretlige regler.

Loven indeholder heller ikke nogen regulering af, om Taksationsmyndighedens afgørelse kan blive forældet. Hvis lokalplanen er vedtaget, og Taksationsmyndigheden har foretaget en vurdering, er det således tvivlsomt, hvor længe denne er gældende. Det forekommer mindre rimeligt, hvis en opstiller kan opstille møller f.eks. 5 år efter, bl.a. fordi forholdene kan have ændret sig meget, og fordi det giver ejerne en usikkerhed med hensyn til, om de f.eks. bør foretage investeringer i ejendommen.

Taksationsmyndigheden foreslår, at det udtrykkeligt bør fremgå af loven, at en afgørelse kan genoptages, men at optagelsesadgangen er meget snæver. Det bør endvidere fremgå, at en ejer af fast ejendom kan anmode om en ny vurdering, hvor værditabet opgøres pr. opstillingstidspunktet, hvor dette ligger mere end 3 år efter orienteringsmødet.

KL mener ikke, at der er behov for regler om genoptagelse af sager, idet de almindeligt gældende regler herom bør følges.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer kan tilslutte sig forslaget om, at en ny værditabsvurdering kan foretages, såfremt der 3 år efter orienteringsmødet om værditab endnu ikke er opstillet vindmøller. Organisationerne foreslår dog, at *orienteringsmødet* bør ændres til *tidspunktet for Taksationsmyndighedens afgørelse*, og at en *ny vurdering kun foretages*, hvis forholdene omkring ejendommen/beboelsen har ændret sig væsentligt.

Derimod vender disse organisationer sig mod forslaget om regler om adgang til at genoptage sager. Det anføres således: "Taksationsmyndighedens forslag om, at der løbende kan genoptages afgørelser til fornyet behandling ikke acceptabel. Det må for det første antages, at Taksationsmyndighedens oprindelige afgørelser er robuste og bygger på solide vurderinger, hvor mindre ændringer i forudsætningerne ikke burde kunne ændre afgørelsen væsentligt. For det andet vil det være uhyre ressourcekrævende, grænsende til umuligt, at opbygge et beredskab, der løbende kan vurdere, om og hvornår nye oplysninger kan føre til en anden afgørelse."

Klima- og Energiministeriet kan støtte forslaget om, at en ny værditabsvurdering kan foretages, såfremt der 3 år efter orienteringsmødet om værditab endnu ikke er opstillet vindmøller. Med hensyn til spørgsmålet om adgangen til genoptagelse er holdningen, at mulighederne herfor i givet fald skal være meget begrænsede, og at dette spørgsmål bør vurderes nærmere i samarbejde med Taksationsmyndigheden.

5. 2.7. Søgsmål.

Efter den gældende ordning er det altid anmelder og opstiller, der er parter i en retssag om Taksationsmyndighedens afgørelser. Det er i god overensstemmelse med, hvad der gælder om andre tvistnævn og taksationsmyndigheder. Imidlertid kan der stilles spørgsmål om, hvorvidt det bør være op til parterne at afgøre, om myndigheden har pligt til at behandle en sag. I disse tilfælde taler meget for, at Taksationsmyndigheden skal have mulighed for at nedlægge påstand om frifindelse.

Taksationsmyndigheden foreslår derfor, at sag skal anlægges mod Taksationsmyndigheden inden for 3 måneder, når en af parterne gør gældende, at Taksationsmyndigheden har pligt til at genoptage en sag, anfægter en afgørelse om dispensation eller berettigelsen af Taksationsmyndighedens

afvisning af en anmeldelse. Sådanne processuelle spørgsmål bør således behandles som et søgsmål mod Taksationsmyndigheden.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer finder at denne ændring kan være relevant, men tilføjer, at det bør afklares, om det forhold, at der generelt ikke kan anlægges en sag mod Taksationsmyndigheden, hvis opstiller eller nabo er uenig i myndighedens afgørelse om værditabets størrelse, er i overensstemmelse med bestemmelsen i grundlovens § 63 (om at domstolene kan tage stilling til øvrighedsmyndighedens grænser).

Klima- og Energiministeriet kan støtte forslaget fra Taksationsmyndigheden. Det kan oplyses, at de eksisterende regler om klageadgang er fastlagt efter drøftelse med Justitsministeriet, og at der ikke herfra blev givet udtryk for, at klageadgangen skulle kunne være i strid med grundloven.

5.2.8. Udgifterne til Taksationsmyndigheden og dets sekretariat.

Princippet for betaling af administrative omkostninger ved ordningen er fastlagt i selve loven. I sager, hvor der tilkendes værditabsbetaling, betales Taksationsmyndighedens omkostninger af opstilleren. I sager hvor krav afvises, betales omkostningerne af indkomne gebyrer og restbeløbet betales over Energinet.dk's tariffer.

Sekretariatets samlede omkostninger har i de første ca. 2 år af lovens funktionsperiode udgjort ca. 500.000 kr. årligt, hvoraf knapt halvdelen har været dækket af opstillere og af indbetalte gebyrer. Restbeløbet har været dækket over Energinet.dk's tariffer.

Hertil kommer et ressourceforbrug på 6 årsværk hos Energinet.dk. Udgifterne hertil har ligeledes været dækket over Energinet.dk's tariffer.

Energinet.dk har som anført i afsnit 4.1. alene pålagt opstilleren sagsomkostninger for udgifter til selve Taksationsmyndigheden, men ikke til sekretariatsbistanden i de pågældende sager. Energinet.dk finder ikke, at lovtæksten og bemærkningerne hertil er tilstrækkeligt klare og entydige til at give hjemmel til også at opkræve sekretariatets omkostninger hos opstilleren i de tilfælde, hvor der tilkendes værditabsbetaling, og hvor opstilleren derfor skal refundere Taksationsmyndighedens sagsomkostninger.

Energinet.dk har endvidere i forbindelse med evalueringen anført, at der – såfremt alle 4 ordninger videreføres – kan blive behov for at udvide sekretariatsbistanden fra 6 til 8 årsværk.

D.I. Energibranchen, Dansk Energi, Vindmølleindustrien, Danmarks Vindmølleforening, Landbrug- og Fødevarer har i deres høringssvar anført, at administrationsomkostningerne ved ordningen er meget høje set i forhold til det beløb, som er pålagt i værditabsbetaling. De administrative omkostninger ved værditabsordningen har i perioden udgjort knapt 3 mio. kr. årligt og værditabsbeløbet knapt 5 mio. kr. årligt. Organisationerne har i deres høringssvar endvidere modsat sig, at opstillerens administrative omkostninger forøges ved at pålægge denne at dække sagsomkostningerne til Taksationsmyndighedens sekretariat i sager, hvor der pålægges værditabsbetaling.

Klima- og Energiministeriet finder ikke, at der er grundlag for at øge den mængde sagsomkostninger, som dækkes via Energinet.dk's tariffer. I stedet foreslås det, at det i VE-loven præciseres, at opstilleren skal betale omkostninger til såvel selve Taksationsmyndigheden som til dette sekretariat i de tilfælde, hvor der tilkendes værditabsbetaling, hvilket ud fra de hidtidige erfaringer må forventes at dække udgifterne til ca 1 årsværk. Ordningen forudsætter at Energinet.dk timeregistrerer sekretariatsbetjeningen på hver enkelt sag.

5.2.9. Omkostninger til ekstra visualiseringer til brug for Taksationsmyndighedens sagsbehandling.

Der er ikke i VE-lovens bestemmelser hjemmel til at kræve yderligere individuelle visualiseringer eller støj- og skyggekastberegninger til brug for Taksationsmyndigheden vurdering af værditab. Ofte udføres imidlertid sådanne visualiseringer for at give Taksationsmyndigheden det bedst mulige grundlag for at træffe en afgørelse.

Omkostningerne til ekstra visualiseringer m.v. kan udgøre en stor omkostning for opstillerne, og der er i loven ikke hjemmel til at udgiften hertil kan pålægges andre, hvilket navnlig kan være et problem, såfremt der ikke tilkendes værditabsbetaling i den konkrete sag, hvortil visualiseringerne er udført.

Det kan være rimeligt – og ofte også i opstillerens interesse – at visualiseringer udføres i sager, hvor der er grund til at antage, at værditabsbetaling kan komme på tale. Man kan derimod rejse det spørgsmål, om det er rimeligt at opstilleren skal betale for visualiseringer, hvis krav om værditabsbetaling rejses i sager, hvor det må antages, at der er en meget ringe sandsynlighed for, at der kan tilkendes værditabsbetaling.

Vindmølleforeningen og Vindmølleindustrien har peget på behovet for en afklaring heraf. Det bør derfor i forbindelse med en revision af loven overvejes, om der er behov for regler på området.

6. Konklusion.

Værditabsordningen er en af 4 særlige ordninger i VE-loven, som skal fremme opstilling af vindmøller. På baggrund af det foreliggende materiale er det ikke muligt at fastslå i hvilket omfang værditabsordningen selvstændigt har fremmet opstillingen. Det hænger navnlig sammen med, at der samtidigt med indførelsen af ordningen blev gennemført en forhøjelse af pristillægget til el produceret på vindkraft. Desuden blev de øvrige 3 særlige ordninger: køberetsordningen, grøn ordning og garantiordningen sat i kraft samtidigt med værditabsordningen. De er imidlertid grund til at antage, at forhøjelsen af pristillægget og de 4 ordninger tilsammen har været en stærkt medvirkende årsag til den stigende udbygning med vindmøller til lands.

De administrative omkostninger til ordningen for Energinet.dk svarer til, hvad der var forudsat i lovbemærkningerne til VE-loven.

Med hensyn til opstillerens administrative omkostninger svarer de gennemsnitlige omkostninger til annoncering og afholdelse af offentligt møder samt orienteringsmateriale til de ca. 50.000 kr. pr.

projekt, som var forudsat i lovforslagets bemærkninger. I 6 ud af de 20 projekter, som er omfattet af Energistyrelsens undersøgelse af opstillernes administrative omkostninger, er der indgået yderligere administrative omkostninger ved værditabsordningen. Der er her tale om udgifter til navnlig advokatbistand og anden rådgivning, dvs. til ydelser, som ikke er pålagt opstilleren at afholde efter VE-loven, men som må betegnes som en direkte eller indirekte følge af ordningen. Omfanget af yderligere omkostninger og antallet af berettigede krav om værditabsbetaling har stor indflydelse på omfanget af de administrative omkostninger. Størrelsen heraf varierer meget fra projekt til projekt. De samlede gennemsnitlige administrative omkostninger for så vidt angår de 6 projekter overstiger de samlede gennemsnitlige omkostninger på ca. 100.000 kr. pr. projekt, som blev skønnet ved fremsættelsen af forslag til VE-loven. Derimod er de samlede gennemsnitlige administrative omkostninger forbundet med 11 ud af de 20 projekter uden øvrige omkostninger betydelig mindre end de 100.000 kr. pr. projekt.

Det er sammenfattende Klima- og Energiministeriets opfattelse, at værditabsordningen i VE-loven overordnet set har virket efter sin hensigt, og at ordningen derfor bør bevares. Der bør imidlertid, som anført i afsnit 5, efter nærmere overvejelser foretages en række teknisk prægede justeringer af ordningen med henblik på at forbedre denne.

Uddrag af Lov nr. 1392 af 27. december 2008 om fremme af vedvarende energi

Kapitel 2

Foranstaltninger til fremme af udbygningen med vindmøller

Værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller

§ 6. Den, der ved opstilling af en eller flere vindmøller forårsager et værditab på fast ejendom, skal betale herfor, jf. dog stk. 2 og 3. Har ejeren af den faste ejendom medvirket til tabet, kan beløbet nedsættes eller bortfalde.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter ikke vindmøller på under 25 m og havvindmøller, der etableres efter udbud, jf. § 23.

Stk. 3. Krav på betaling efter stk. 1 bortfalder, hvis værditabet udgør 1 pct. eller derunder af ejendommens værdi.

§ 7. Taksationsmyndigheden træffer afgørelse om værditabets størrelse på baggrund af en individuel vurdering heraf. Opstilleren af vindmøllen og ejeren af den faste ejendom kan dog i stedet indgå aftale om beløbets størrelse, jf. § 9, stk. 6.

Stk. 2. Taksationsmyndigheden består af en formand, der opfylder betingelserne for at kunne udnævnes som dommer, og en sagkyndig i vurdering af værdien af fast ejendom. I tilfælde af uenighed er formandens stemme afgørende. Klima- og energiministeren beskikker et antal taksationsformænd og sagkyndige.

Stk. 3. Taksationsmyndigheden underretter ud over parterne Energinet.dk om de afgørelser, der træffes efter stk. 1.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler om taksationsmyndighedens virksomhed og honorering.

§ 8. Energinet.dk yder efter klima- og energiministerens bestemmelse bistand til taksationsmyndigheden.

Stk. 2. Energinet.dk giver vindmølleopstillere, ejere af fast ejendom og andre råd og vejledning om værditabsordningen, herunder om fremgangsmåden for orientering af ejere og betingelser for at opnå betaling for værditab, jf. §§ 9 og 10.

§ 9. Den, der ønsker at opstille vindmøller, som kræver VVM-tilladelse efter lov om planlægning, skal i høringsperioden og inden 4 uger før udløbet af høringsfristen for det offentliggjorte forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse afholde et offentligt møde, hvor der redegøres for opstillingens konsekvenser for de omkringliggende faste ejendomme. For møller, der ikke kræver VVM-tilladelse, afholdes det offentlige møde, inden 4 uger efter at kommunen har offentliggjort afgørelse om, at VVM-tilladelse ikke er påkrævet.

Stk. 2. Mødet indkaldes med rimeligt varsel gennem annoncering i lokale aviser, og indkaldelsen skal indeholde de oplysninger, som fremgår af stk. 3-5. Annonceringens form og indhold samt tidsfristen for indkaldelsen skal godkendes af Energinet.dk, inden annonceringen iværksættes. Energinet.dk skal tillige godkende det orienteringsmateriale, som skal anvendes ved mødet, og kan pålægge opstilleren at udarbejde yderligere materiale, herunder visualiseringer, hvis dette skønnes nødvendigt. Af orienteringsmaterialet skal fremgå, hvilke ejendomme der er beliggende i en afstand af op til seks gange højden af den planlagte mølle, jf. stk. 4.

Stk. 3. Ejere, der vurderer, at en vindmølleopstilling påfører deres ejendom et værditab, skal anmelde et krav på betaling herfor til Energinet.dk inden 4 uger efter afholdelse af mødet, jf. stk. 1.

Stk. 4. Ejere betaler ikke sagsomkostninger for behandling af krav efter stk. 3 for værditab på ejendomme, som helt eller delvis er beliggende i en afstand af op til seks gange højden af den planlagte vindmølle. Opstilles flere møller i en gruppe, beregnes afstanden fra den nærmeste mølle. Andre betaler samtidig med anmeldelsen af krav efter stk. 3 et gebyr på 4.000 kr. pr. ejendom. Gebyret, der indbetales til Energinet.dk, tilbagebetales, såfremt der aftales eller tilkendes værditabsbetaling, jf. stk. 6.

Stk. 5. Overskrides fristen i stk. 3, eller indbetales gebyr efter stk. 4 ikke, er opstilleren ikke forpligtet til at betale for værditab efter denne lov, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, jf. § 10.

Stk. 6. Indgår opstilleren og ejeren aftale om værditabets størrelse, kan spørgsmål herom ikke indbringes for taksationsmyndigheden. Har Energinet.dk ikke inden 4 uger efter kravets fremsættelse modtaget underretning om en aftale, anmoder Energinet.dk taksationsmyndigheden om snarest muligt at træffe afgørelse vedrørende værditabet.

§ 10. Ejere, som ikke har anmeldt krav inden udløbet af fristen angivet i § 9, stk. 3, kan, såfremt særlige omstændigheder taler herfor, inden 6 uger efter møllens tilslutning til det kollektive elforsyningsnet anmode taksationsmyndigheden om tilladelse til at anmelde krav om betaling for værditab. Gives tilladelse, behandles kravet som angivet i § 9, stk. 6, 2. pkt. Ansøgning herom indsendes til Energinet.dk.

Stk. 2. Kravet på værditabsbetaling indsendes til Energinet.dk, senest 14 dage efter at ejeren har modtaget tilladelsen efter stk. 1. Såfremt ejeren skal indbetale gebyr for anmeldelse af kravet, jf. § 9, stk. 4, skal dette indbetales samtidig med anmeldelse af kravet vedlagt tilladelsen. Fremsendes tilladelsen eller pligtigt gebyr ikke rettidigt, er opstilleren ikke forpligtet til at betale for værditab efter denne lov.

§ 11. I sager, hvor taksationsmyndigheden tilkender værditabsbetaling, afholdes sagsomkostningerne af opstilleren.
Stk. 2. I sager, hvor der ikke tilkendes værditabsbetaling, anvendes indbetalte gebyrer efter § 9, stk 4, til dækning af taksationsmyndighedens sagsomkostninger. Øvrige sagsomkostninger afholdes af Energinet.dk.

§ 12. Taksationsmyndighedens afgørelser og Energinet.dk's afgørelse efter § 9, stk. 2, kan ikke indbringes for en administrativ myndighed.

Stk. 2. Taksationsmyndighedens afgørelser kan af ejeren eller af opstilleren indbringes for domstolene som et søgsmål mellem disse. Har opstilleren betalt for værditab i overensstemmelse med taksationsmyndighedens afgørelse, skal indbringelse for domstolene dog ske inden 3 måneder fra betalingstidspunktet.

Stk. 3. Sager om betaling for værditab kan først indbringes for domstolene, når taksationsmyndighedens afgørelse foreligger.

Udbetaling af pristillæg m.v.

§ 54. For vindmøller omfattet af værditabsordningen i §§ 6-12 og køberetsordningen i §§ 13-17 kan udbetaling af pristillæg eller andre ydelser efter denne lov kun finde sted, såfremt

- 1) Energinet.dk har godkendt annoncering og materiale til brug for det offentlige møde om værditabsordningen efter § 9, stk. 2,
- 2) opstilleren har gennemført det offentlige møde om værditabsordningen jf. § 9, stk. 1, og
- 3) Energinet.dk har godkendt, at udbudsmateriale er udarbejdet og udbud af ejerandele er sket i overensstemmelse med §§ 14 og 15, jf. § 13, stk. 4.

Stk. 2. Energinet.dk træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 for at modtage pristillæg og andre ydelser er opfyldt. Energinet.dk kan beslutte, at mindre væsentlige overtrædelser af reglerne ikke skal medføre bortfald af pristillæg og andre ydelser.

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

VINDMØLLEINDUSTRI

Evaluering af værditabsordningen

- 1) Forslag til ændringer
- 2) Status/erfaringer og evaluering januar 2011

Forslag til ændringer

Ordningen bør afskaffes af principielle grunde og fordi den skader vindmølleplanlægningen mere end den gavner.

Den er ulogisk, usaglig og urimelig. Ordningen er skarpt kritiseret af flere juridiske eksperter pga. misvisende juridiske begreber. Hittidige afgørelser har vist sig tilfældige og uigennemskuelige.

Det er også uden ordningen muligt for naboer til vindmøller at få erstatning for værditab gennem de naboretlige regler.

De ønskede afstands- og støjkrav i forhold til naboer bør ligesom ved alle andre typer anlæg håndteres gennem miljø- og planlovgivning.

Det kan ikke dokumenteres at ordningen har fungeret som et positivt incitament for vindmølleplanlægning og opstilling af vindmøller. I enkelte tilfælde kan der dog under den lokale debat om placeringsmuligheder for vindmøller have været kommunalpolitikere, der henviser til ordningen, som svar til kritiske borgere. Generelt har ordningen skadet vindmølleplanlægningen mere end den har gavnet. Den har skabt forskrækkelse for naboskab til store vindmøller både lokalt, nationalt og internationalt. Der er opstået stor forundret interesse for denne særlige danske advarsel mod vindmøller fra internationale pressefolk og politikere.

I tilfælde af at der ikke opnås politisk enighed om at afskaffe ordningen bør der gennemføres en række præciseringer på følgende områder:

1. Det skal i VE-loven præciseres tydeligere, hvad der forstås ved "fast ejendom". Værditabsordningens erklærede politiske hensigt var at beskytte naboer imod værditab som følge af en primært visuel påvirkning fra kommende vindmøller. I praksis er begrebet "fast ejendom" så bredt, at der kan søges værditab for alle typer ejendom, uanset om der er tale om beboelse eller ej. F.eks. har Taksaktionsmyndigheden afgjort at der kan søges erstatning for produktionstab fra vindmøller. Der er behov for en præcisering af loven, således at der udelukkende kan søges om værditabs erstatning for ejendomme der har

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

VINDMØLLEINDUSTRIEN

tilknyttet en folkeregisteradresse, anvendes til sommerhuse samt områder der er udlagt til beboelse. Begrebet "fast ejendom" giver et udtryk for problemer med vurdering og eventuel erstatning til små jordlodder uden bebyggelse, jagt og vildt interesser, driftstab i forhold til eksisterende vindmøller m.m. Eventuelt værditab skal kun ydes i forbindelse med de udendørs opholdsarealer i nærheden af beboelsesejendomme og parceller som kan forventes udlagt til beboelse.

2. Støj og skyggekast reguleres via miljø- og planlovgivning. Taksationsmyndigheden skal derfor ikke vurdere disse spørgsmål. Vurderer taksationsmyndigheden et evt. tab som følge af støj og skyggekast skal det derfor ikke medtages ved udmåling af værditab, når regler overholdes og tilladelse til opstilling af vindmøller er indhentet fra kommunen. Dette bør indskrives i loven.
3. Der bør ske en evaluering af gebyrstørrelse i forhold til om den dækker de reelle udgifter og har den ønskede effekt som er at begrænse antallet af ubegrundede ansøgninger om værditab.. Det bør også vurderes om gebyret udover at dække taksationskommissionens arbejde også skal dække en del af de meget store administrationsomkostninger værditabsordningen medfører hos Energinet.dk.
4. Det er erfaringen, at de beskrevne frister vedr. det offentlige møde om værditabsordningen beskrevet i VE-lovens § 9 giver problemer. Det skal vurderes, om der kan indarbejdes en større fleksibilitet.

Status og evaluering (januar 2011)

Afgørelser

Sted	Taksationskommission		Frivilligt forlig
	Over 1 %	Under 1 %	
Svoldrup Kær, Vesthimmerland	2 x 0 kr. 75.000 kr. 200.000 kr.		5 sager
Lem Kær, Ringkøbing-Skjern	11 x 0 kr. 25.000 kr. 50.000 kr. 75.000 kr. 100.000 kr. 125.000 kr. 200.000 kr.	35.000 kr. 50.000 kr.	

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

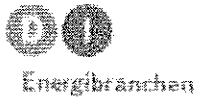
VINDMØLLE-INDUSTRIEN

Vester Barde, Ringkøbing-Skjern		150.000 kr.	
Rens Hedegaard, Aabenraa kommune		0 kr.	
Quistrup, Struer	17 x 0 kr. 25.000 kr. 5 x 50.000 kr.	25.000 kr.	
Vassingerød, Allerød	14 x 0 kr. 75.000 kr. 100.000 kr. 2 x 150.000 kr. 3 x 200.000 kr. 250.000 kr. 350.000 kr. 500.000 kr.	100.000 kr.	
Bindesbøl, Ringkøbing-Skjern	4 x 0 kr. 2 x 150.000 kr. 2 x 250.000 kr.		
Holmen, Ringkøbing-Skjern	9 x 0 kr. 50.000 kr. 200.000 kr.		
Lønborg Hede, Ringkøbing-Skjern	7 x 0 kr. 75.000 kr.		
Måde, Esbjerg	5 x 0		
Aalestrup, Vesthimmerland	150.000 kr.		
Vejsnæs, Ærø	3 x 0 kr. 2 x 50.000 kr. 3 x 75.000 kr.		
Bålø	2 x 50.000 kr.		

Oversigt (kr. i alt > 1 %)

Åbenrå	0
Vesthimmerland	275.000
Vesthimmerland	150.000
Struer	275.000
Ringkøbing-Skjern	575.000
Ringkøbing-Skjern	800.000
Ringkøbing-Skjern	250.000
Ringkøbing-Skjern	75.000
Ringkøbing-Skjern	0

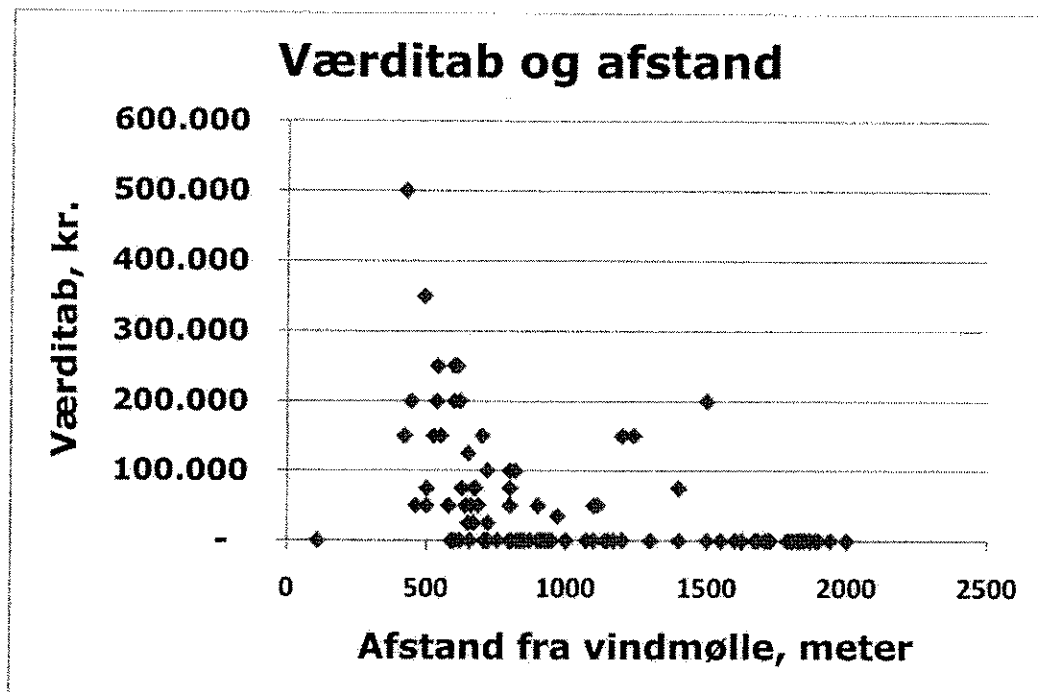
DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

VINDMØLLEINDUSTRIEN

Allerød	2.175.000
Esbjerg	0
Ærø	325.000
Bøllå	100.000

Statistik

- Januar 2011 er 117 sager færdigbehandlet hos Energinet.dk
- 62 % afslag
- Hvis værditab - gennemsnitlig beløb: 122.000 kr.
- 8 ud af de 11 højeste værditab (200.000 kr. og derover) er liebhaverejendomme og/eller ejendomme i Allerød i Nordsjælland (relative høje ejendomspriser)

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

VINDMØLLEINDUSTRIEN

Energistyrelsen
Att.: Hanne Windemuller
Amaliegade 44
1256 København K

Bemærkninger til Taksationsmyndighedens forslag til værditabsordningen

Hermed følger bemærkninger fra Danmarks Vindmølleforening, Vindmølleindustrien, Landbrug & Fødevarer, Dansk Energi og DI Energibranchen til de forslag til ændringer af værditabsordningen som Taksationsmyndigheden har foreslået, jf. brev fra Taksationsmyndigheden til Energistyrelsen af 13. april 2011.

Som udgangspunkt for alle kommentarerne vil vi endnu engang godt præcisere, at værditabsordningen ikke er til gavn for udbygningen af vedvarende energi med vindmøller. Principielt mener vi, at ordningen bør afskaffes, så vindmøller kan behandles på lige fod med andre tekniske anlæg via miljø- og planlægningslovgivningen.

Konkrete kommentarer til "Taksationsmyndighedens kommentarer i anledning af evaluering af bl.a. værditabsordningen"

1. Individuel orientering af naboer

Taksationsmyndigheden foreslår, at vindmølleopstiller pålægges, at orientere alle naboer indenfor en afstand af seks gange møllehøjde med individuelle breve om fristen for anmeldelse af eventuelle krav om værditab.

Forslaget er ikke acceptabelt.

I forvejen er der krav om lokal annoncering af et offentligt møde om værditabsordningen, og indenfor samme tidsrum afholder kommunen den almindelige og offentlige høringsrunde af forslag til kommuneplantillæg. I lighed med andre af kommunens forhold og nyheder, der annonceres i lokalavis, er der således også via den almindelige planproces mulighed for kommunens borgere for at reagere på det kommende vindmølleprojekt. Principielt kan det være betænkeligt og meget ressourcekrævende, hvis der generelt ved alle former for nye anlæg, herunder vindmølleprojekter, skal gives meddelelse individuelt til alle borgere.

Forslaget vil i givet fald fordyre planlægningsprocessen for vindmølleopstilleren. Hvis forslag om individuelle orienteringer alligevel fremmes, er det dog naturligt at se på lignende individuelle orienteringer i forbindelse med en anden af VE-lovens ordninger, nemlig køberetten.

Energibranchen

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

danskenergi

VINDMØLLEINDUSTRIOLEN

Taksationsmyndigheden faktisk allerede har udøvet denne praksis i indtil videre næsten 2½ år i strid med gældende lovgivning.

Taksationsmyndigheden foreslår også – med henvisning til planlovens 3 års frist for udnyttelser af tilladelser – at en ny værditabsvurdering kan foretages såfremt der 3 år efter orienteringsmødet om værditab endnu ikke er opstillet vindmøller. **Denne del af forslaget er relevant**, dog med ændringer om, at *orienteringsmødet bør ændres til tidspunktet for Taksationsmyndighedens afgørelse*, og at en *ny vurdering kun foretages*, hvis forholdene omkring ejendommen/beboelsen har ændret sig væsentligt.

Derimod er Taksationsmyndighedens forslag om, at der **løbende kan genoptages afgørelser til fornyet behandling ikke acceptabel**. Det må for det første antages, at Taksationsmyndighedens oprindelige afgørelser er robuste og bygger på solide vurderinger, hvor mindre ændringer i forudsætningerne ikke burde kunne ændre afgørelsen væsentligt. For det andet vil det være uhyre ressourcekrævende, grænsende til umuligt, at opbygge et beredskab, der løbende kan vurdere, om og hvornår nye oplysninger kan føre til en anden afgørelse.

5. Søgsmål

Taksationsmyndigheden foreslår, at naboer og opstiller får mulighed for at anlægge et søgsmål mod Taksationsmyndigheden i spørgsmål om gebyrbetaling (§9, stk.4) og for sent anmeldte krav (§10).

Ændringen er relevant, men løser dog ikke det grundlæggende problem i værditabsordningen, at der generelt ikke kan anlægges en sag mod Taksationsmyndigheden, hvis opstiller eller nabo er uenig i myndighedens afgørelse om værditabets størrelse. Taksationsmyndigheden argumenterer, at dette skulle være i lighed med, at der heller ikke kan anlægges sager mod andre tvistnævn og taksationsmyndigheder. Overfor dette, står Grundlovens § 63, der udelukker en sådan endelighedsklausul, hvormed myndighedernes afgørelser altid skal kunne afprøves ved domstolene.

Evalueringen af VE-loven bør afklare om klagemulighederne i forbindelse med værditabsordningen er i strid med Grundlovens § 63.

§ 63, Paragraf fra Grundloven, Lov nr. 169 af 5/6/1953

Stk. 1. Domstolene er berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser. Den, der vil rejse sådant spørgsmål, kan dog ikke ved at bringe sagen for domstolene unddrage sig fra foreløbig at efterkomme øvrighedens befaling.

Stk. 2. Påkendelse af spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser kan ved lov henlægges til en eller flere forvaltningsdomstole, hvis afgørelser dog skal

Energiindustri

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

danskenergi

VINDMØLLEINDUSTRIEN

kunne prøves ved rigets øverste domstol. De nærmere regler herom fastsættes ved lov.

6. Folketingets Ombudsmand

Ingen bemærkninger

7. Organisation

Ingen bemærkninger

8. Denne nummerering mangler i Taksationsmyndighedens brev!

9. Bagatelgrænsen

Det sidste afsnit i Taksationsmyndighedens brev er ikke forståeligt! Taksationsmyndigheden argumenterer på den ene side for, at en mere enkel løsning end den nuværende 1 %-regel vil være en beløbsgrænse – med henvisning til at det så ikke længere er nødvendigt præcist at vurdere værdien af ejendommen. På den anden side skriver taksationsmyndigheden umiddelbart herefter, at en sådan vurdering faktisk indgår ved vurderingen af værditabet, hvorfor der ikke synes at være en administrativ gevinst ved ændringen.

Vores vurdering er, at det ikke umiddelbart synes nødvendigt at ændre bagatelgrænsen som foreslået.

10. Ejendomsbegrebet

Taksationsmyndigheden redegør for usikkerheden omkring det nuværende ejendomsbegreb i VE-loven og peger på den mulighed, at afgrænse loven til beboelsesejendomme. **Dette forslag kan varmt støttes.**

I en såkaldt principbeslutning om ejendomsbegrebet fra 2010 har Taksationsmyndigheden selv afgjort at tage udgangspunkt i en tingsretslig forståelse af fast ejendom. Dette til trods for at vindmøller i andre sammenhænge betragtes som driftsmidler. I forbindelse med den forestående evaluering af VE-loven bør det principielt afklares om Taksationsmyndigheden overhovedet har hjemmel eller beføjelser til at foretage sådanne såkaldte principbeslutninger. Denne principielle afklaring er vigtig, særlig i forhold til den manglende mulighed for domstolsafprøvelser af Taksationsmyndighedens afgørelser, jf. ovenstående pkt. 5 om Søgsmål.

11. Vurdering af særlige ejendomstyper

Taksationsmyndigheden redegør for behovet for inddragelse af særlig ekspertise i myndighedens og sekretariatets arbejde med vurdering af særlige ejendomstyper. **I givet fald bør det klart beskrives hvilke typer af særlige**

DANMARKS
VINDMØLLEFORENING

VINDMØLLEINDUSTRIEN

eksperter, som kan inddrages. Men under alle omstændigheder illustrerer efterlysningen af denne særlige ekspertise, at det fra forberedelsen af VE-loven ikke oprindeligt har været meningen at særlige ejendoms typer overhovedet skulle være omfattet af VE-loven.

12. Accessoriske anlæg

Taksationsmyndigheden redegør for, eventuelle lysmarkeringsmaster i vindmølleprojekter også kan indgå i vurderingen af tab forårsaget ved: "opstilling af en eller flere vindmøller".

Det bemærkes, at Taksationsmyndigheden med formuleringerne "foreløbig" og "indtil videre" ikke kan udelukke at andre, men endnu ikke beskrevne anlæg kan komme til at indgå i fremtidige værditabsvurderinger "Taksationsmyndighederne har foreløbig lagt sig fast på, at lysmarkeringsmaster, men indtil videre ikke andre anlæg, skal indgå i værditabsvurderingen".

Denne usikkerhed om hvad der overhovedet kommer til at indgå i fremtidige værditabsvurderinger, illustrerer beklageligvis den generelle vilkårlighed og manglende afgrænsning som desværre er kendetegnende for værditabsordningen, som derfor fortsat skaber stor usikkerhed i vindmølleudbygningen.

Med venlig hilsen

Asbjørn Bjerre
Danmarks Vindmølleforening

Anders Stouge
DI Energibranchen

Søren Korsholm
Landbrug & Fødevarer

Stine Grenaa Jensen
Dansk Energi

Jan Serup Hylleberg
Vindmølleindustrien

Til
Energistyrelsen

KL's bemærkninger til høring over evaluering af værditabsordningen

Som følge af mødet den 27. april 2011 fremsendes KL's bemærkninger til høringen over evaluering af værditabsordningen. KL skal gøre opmærksom på, at sagen ikke har været politisk behandlet og vi tager derfor forbehold for den politiske behandling i juni 2011.

Indledende skal det bemærkes, at det er KL's helt klare opfattelse, at indførelse af de 4 incitament i VE-loven herunder værditabsordningen har fremmet opsætningen af vindmøller. Det er således alle nogle ordninger, som bør videreføres. KL er dog enig i, at der kan være behov for visse mindre tilpasninger af ordningerne.

Nedenfor følger bemærkninger til nogle af de konkrete forslag givet af Taksationsmyndigheden.

Ad 1 orientering af naboerne:

Det er vigtigt, at der bliver givet de omkringboende et så oplyst grundlag som muligt både i relation til planlægningen og i relation til de ordninger, som opstillerne i medfør af VE-loven har ansvaret for. Dette vil alt andet lige føre til en bedre proces og dialog lokalt.

Som det fremgår af Taksationsmyndighedens bemærkninger, så er det formentlig ikke alle naboer, som med en nuværende ordning er orienteret om værditabsordningen. Dette kan imødekommes ved en skriftlig henvendelse til alle ejere, hvilket KL bifalder. Såfremt der kan være andre tiltag end en skriftlig henvendelse, som kan have en næsten sammenlignelig effekt, vil dette også være en mulighed samt en forbedring.

Ad 2 afstandskrav og frist for betaling af gebyr

Den 9. maj 2011

Jnr 10.05.02 K04
Sagsid 000229105

Ref C
c@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/2

I forslaget fra Taksationsmyndigheden er nævnt, at orienteringsmødet kan flyttes til efter, at lokalplanen er endeligt vedtaget. Dette, vurderer KL, er en dårlig løsning, idet værditabsordningen netop skal give naboer et incitament til at gå positivt ind i processen med at få opstillet vindmøller. Ved at flytte orienteringsmødet til efter vedtagelsen af lokalplanen vil ordningen ikke have den ønskede effekt.

Ad 4 genoptagelse

KL forstår forslaget således, at der med den foreslåede § 10 er forsøgt at formulere de almindelige forvaltningsretlige regler om genoptagelse. Idet reglerne er gældende allerede i dag, ser KL ingen grund til at formulere en lovbestemmelse herom med fare for, at fortolkningen af denne vil fravige nuværende praksis.

Ad 12 accessoriske anlæg

KL finder det overordentlig hensigtsmæssigt, såfremt lysmarkeringer også indgår ved vurderingen af værditabet, idet de af borgerne uden al tvivl opleves lige så generende som vindmøllerne.

KL har forståelse for, at det ikke er alle accessoriske anlæg til vindmøller, som kan medgå i værditabsordningen. Det kan derfor overvejes, hvorvidt de anlæg, som skal medgå i værditabsordningen, skal udtømmende oplistes i en bekendtgørelse.

Med venlig hilsen
Christina Føns